

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

JEUDI 2 JUIN 2022

Soir

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 2 JUNI 2022

Avond

La séance est ouverte à 19 h 54 et présidée par Mme Eliane Tillieux, présidente.

De vergadering wordt geopend om 19.54 uur en voorgezeten door mevrouw Eliane Tillieux, voorzitter.

La **présidente**: La séance est ouverte.

De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans le compte rendu intégral de cette séance ou son annexe.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. U kan deze terugvinden op de webstek van de Kamer en in het integraal verslag van deze vergadering of in de bijlage ervan.

Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance:

Aanwezig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering:

David Clarinval.

Propositions

Voorstellen

01 Proposition de résolution relative aux critères d'attribution des événements sportifs internationaux aux pays, en particulier par rapport aux droits du travail et aux droits humains (2330/1-8)

- Proposition de résolution relative au boycott politique de la Coupe du monde de football au Qatar en 2022 (1939/1-2)

01 Voorstel van resolutie betreffende de criteria voor toewijzing van internationale sportevenementen aan landen, in het bijzonder met betrekking tot arbeids- en mensenrechten (2330/1-8)

- Voorstel van resolutie betreffende de politieke boycot van het wereldkampioenschap voetbal in Qatar in 2022 (1939/1-2)

Propositions déposées par:

Voorstellen ingediend door:

- 2330: Vicky Reynaert, Malik Ben Achour

- 1939: Theo Francken, Darya Safai, Peter Buysrogge.

Discussion

Bespreking

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2330/7)**

De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking (Rgt 85, 4) **(2330/7)**

La discussion est ouverte.

De bespreking is geopend.

01.01 **Goedele Liekens**, rapporteur: Mevrouw de voorzitter, ik verwijs naar het schriftelijke verslag.

01.02 Darya Safai (N-VA): Mevrouw de voorzitter, voetbal is een volksfeest als geen ander en het doet de interne tegenstellingen even vergeten. Het verzamelt een land gedurende een paar weken achter het scherm in de woonkamer, op café of op het dorpsplein. De romantiek is nog niet verdwenen, maar ze begint voor velen wel te vervagen. Exorbitante transferbedragen, dure stadia en nog duurdere tickets, alsook buitenlandse sponsors met belangrijke motieven werpen een steeds zwaardere smet op het blazoen van de sport.

Zo is het ook gesteld met de hoogmis van het voetbal, het wereldkampioenschap dat in december in Qatar gespeeld zal worden. De organisatie van het wereldkampioenschap werd verkregen door corruptie. Het kampioenschap heeft een megalomane omvang en een afgrijselijke ecologische voetafdruk. De stadia en infrastructuur werden gebouwd op de ruggen van een slavenleger. Het heeft een torenhoge tol mensenlevens geëist.

Wanneer we de gloednieuwe voetbaltempels zien verrijzen waar onze jongens in de winter op gekoelde grasvelden moeten spelen in de verzengende hitte, komt het woord pervers in gedachten. Dat gevoel wordt alleen nog maar sterker wanneer we denken aan de menselijke prijs die betaald werd door de tientallen infrastructuurprojecten die de droom van de oliesjeik mogelijk moeten maken. Het is een van de grootste vanitasprojecten in de recente menselijke geschiedenis.

Het grimmige gemiddelde van twaalf arbeidsmigranten per week die nooit naar hun thuisland zullen terugkeren en hun familie terugzien, is een schokkende statistiek. Die kan niet zomaar worden vergeten, ondanks alle verbeteringen die onder druk van de publieke opinie werden doorgevoerd, zoals het opheffen van het kafalasyteem.

Sportwashing is onderdeel van de diplomatieke strategie van Qatar, waarmee het erkenning wil winnen en respect wil verdienen. Daarom heeft het in 2021 alleen al 30 internationale sportevenementen op zijn kalender kunnen zetten en een uitgebreid portfolio van gekochte of gesponsorde westerse voetballers kunnen beheren.

Met het WK voetbal heeft het land nu opnieuw een troef in handen, waarvan het zeker weet dat – ondanks alle aversie en protesten tegen de onthullingen – miljoenen fans wereldwijd zullen toekijken wanneer hun team de grasmat betreedt. Het mag voor ons geenszins de bedoeling zijn om voetbal te politiseren en het verbindende effect van de sport teniet te doen door burgers, sporters en bedrijven te dwingen tot hogere morele standaarden dan de politiek zelf. De verantwoordelijkheid voor de organisatie en het eraan gekoppelde misbruik ligt namelijk niet bij de burger. Deelname aan het WK moet te allen tijde een morele keuze blijven die door spelers en sporters zelf wordt gemaakt, in alle vrijheid. Daarin verschilt onze visie van die van het andere ontwerp dat hier vandaag ter stemming ligt.

Een ander verschil is dat wij geen actie moeten nemen in de toekomst, maar nu al moeten handelen, door de Qatarese overheid te treffen waar het zeer doet: niet in haar portefeuille, maar in het prestige dat ze zo hard wenst. Daarom moeten de regering, de vorst en leden van de koninklijke familie afwezig blijven op de openings- en slotceremonie en op de wedstrijden van de Rode Duivels.

Over de resolutie van mevrouw Reynaert kunnen wij kort zijn. Vele ideeën zijn ons niet ongenegen. Zeker in de geamendeerde vorm zijn veel van de scherpe kantjes verdwenen, die de intentie duidelijk stellen, zonder burgers en bedrijven bovenmatig te treffen. Toch blijven we bezorgd om de sterkere overheidsinmenging enerzijds, en anderzijds het gebrek aan respect voor de bevoegdheidsverdeling in dit land en de sluipende herfederalisering, ondanks de goede intenties.

De **voorzitter**: Zullen wij een spreektijd van 5 minuten proberen te respecteren, zoals vorige week?

Si tout le monde est d'accord, je vous propose d'observer cinq minutes de temps de parole pour les propositions de résolution, comme nous l'avons fait la semaine dernière. Je pense que c'est un bon compromis à cette heure de la séance.

01.03 Annick Ponthier (VB): Mevrouw de voorzitter, ik weet niet precies wat de bedoeling is. Is er een tijdslimiet opgelegd? Wat is de reden daarvoor?

De **voorzitter**: Vorige week hadden wij een akkoord gesloten in de Conferentie van voorzitters in verband met de spreektijden. Ik heb zonet gevraagd of dat nu ook het geval zou kunnen zijn en ik dacht dat iedereen

daarmee akkoord ging.

01.04 Annick Ponthier (VB): Wij gaan daar niet mee akkoord.

01.05 Malik Ben Achour (PS): Madame la présidente, mon intervention devrait durer environ cinq minutes.

Chers collègues, dans six mois, la Coupe du monde de football débutera au Qatar sous le regard attentif des défenseurs des droits humains.

De grands événements sportifs sont parfois organisés dans des pays où ces droits ne sont pas toujours respectés et où le droit du travail est souvent bafoué ou inexistant. Dans ces chantiers d'envergure, les conditions de travail sont parfois proches de l'esclavage. Dans son dernier rapport, l'Organisation internationale du Travail faisait d'ailleurs état de 50 décès lors des chantiers de construction au Qatar. Amnesty International fait, quant à elle, état de 6 500 décès.

Nous avons pu, grâce à ce texte, auditionner l'Organisation internationale du Travail, des syndicats ainsi que Amnesty International qui nous ont fait remarquer qu'au-delà d'appeler au boycott, il fallait, comme nous le suggérons dans notre texte, prévenir plutôt que guérir, autrement dit utiliser l'attribution des grands événements sportifs comme un levier pour améliorer concrètement les situations sur le terrain. Nous remercions évidemment très chaleureusement les experts auditionnés en commission.

Ce matin, notre entraîneur national, Roberto Martinez, s'exprimait également en ce sens dans la presse. Selon lui, nous avons, en effet, une grande opportunité de délivrer un message à travers le football. Je le cite: "Détourner le regard d'un problème en appelant au boycott n'est pas un acte de courage; le courage c'est d'être persuadé qu'on peut être à l'origine d'un changement dans la société."

Je n'aurais jamais imaginé citer Roberto Martinez dans ce Parlement, mais, en l'occurrence, il a parfaitement résumé la philosophie de notre texte. En effet, la question fondamentale qui se pose est de savoir comment un grand événement sportif peut servir de levier pour faire avancer la cause du respect des droits humains.

01.06 Theo Francken (N-VA): Collega Ben Achour, ik heb daar toch een opmerking bij.

Ik heb ook gelezen wat de heer Martinez heeft gezegd. Ik moet zeggen dat ik het wat moeilijk heb met de houding van de Rode Duivels in het dossier. Ik heb begrepen dat de Rode Duivels al enige tijd op de rechterknie gaan met de linkervuist omhoog, naar aanleiding van de dood – voor alle duidelijkheid betreurenswaardig – van George Floyd. Dat blijven zij doen, ze staan er honderd procent achter, ze tonen dat zij vechten tegen discriminatie, racisme en ongelijkheid. Daarmee verkondigen zij voor een stuk een politieke agenda. Daarmee heb ik geen probleem, dat is hun keuze.

Over enige tijd gaan de Rode Duivels naar Qatar, een land waar vrouwen gewoonweg geen rechten hebben. In Qatar is homoseksualiteit – wij bespraken hier daarnet bloeddonaties van de lgbtqi-gemeenschap – onbestaande, het is verboden en wordt vervolgd met de doodstraf. Bij de bouw van de voetbalstadions zijn duizenden werknemers omgekomen. Duizenden bouwvakkers uit Bangladesh, Indonesië en Vietnam stierven tijdens de bouwwerken onder de verzengende hitte, tot 60 °C, in volle zon. Blijkbaar voldoet dat land toch.

U zegt: "Je suis parfaitement d'accord avec M. Martinez". Als men dan toch vecht met de knie op de grond en de linkervuist omhoog voor George Floyd, waarom vecht men dan niet voor die dode Bengalezen? Waarom vecht men niet voor al die slachtoffers van racisme, van echte discriminatie? Ik vraag mij af waarom dat blijkbaar geen probleem is. Persoonlijk vind ik het nogal goedkoop om overal de linkervuist omhoog te steken en als het erop aankomt gewoon een T-shirt te dragen waarop *change* staat. Wat wil dat zeggen, *change*?

Dat nog terzijde, de resolutie die wij indienden, gaat zelfs niet over die voetballers. Voor mij mogen die voetballers gerust gaan. Het is een sportief evenement. Qatar werd uitgekozen als organiserend land en we weten ondertussen hoe dat gebeurd is, namelijk puur door corruptie; dat werd bewezen. Wij nemen daar afstand van. Het wereldkampioenschap zal plaatsvinden. Voetbal is een feest, nietwaar? Ik vind echter dat er geen politieke vertegenwoordiging aanwezig kan zijn.

Wat ik heb begrepen van de debatten – ik kon er door omstandigheden spijtig genoeg niet bij zijn, maar de

collega's van onze fractie hebben het wel gevolgd – is dat we het er vandaag wel over eens zijn. Dat is een goede zaak.

Ik vond het wel vreemd, collega, dat u zegt over het signaal van de heer Martinez: "Je suis parfaitement d'accord." Welk signaal juist? Ik vond dat signaal persoonlijk niet zo krachtig. Daarom nogmaals de vraag: waarmee bent u "parfaitement d'accord"? Of heb ik het verkeerd begrepen?

01.07 Michel De Maegd (MR): Madame la présidente, quand j'entends M. Francken, je trouve que, pour être de bon compte, il est un peu dur de prendre les Diables Rouges en otage dans ce débat. En réalité, lorsqu'ils font ce geste que vous avez décrit, monsieur Francken, les Diables Rouges font un geste d'universalisme, d'humanisme contre le racisme en général. Ici, nous débattons d'une résolution qui porte sur les critères d'attribution d'un événement sportif d'échelle planétaire et ce ne sont pas les Diables Rouges - à moins que je ne me trompe, auquel cas vous me contredirez - qui ont décidé que la Coupe du monde allait se dérouler au Qatar. Pas du tout! Je pense que, là, c'est leur faire un procès qu'ils ne méritent pas.

01.08 Malik Ben Achour (PS): Madame la présidente, je voudrais répondre à M. Francken en lui disant d'abord qu'il est dommage qu'il n'ait pas pu assister aux auditions qui se sont déroulées dans le cadre de ce texte car ces auditions nous ont parfaitement montré en réalité quelle a été l'évolution du Qatar depuis l'attribution de la Coupe du monde jusqu'à aujourd'hui. C'est cela qui doit nous intéresser car la question qu'on se pose vise en effet à connaître l'impact potentiel de l'organisation d'un grand événement sportif, ou non sportif d'ailleurs, sur l'évolution d'un pays en termes de droits humains et de droit du travail.

Les situations sont contrastées selon qu'on parle de la Chine, de la Russie, du Brésil, du Qatar ou d'autres pays. Mais, en tout cas, ce qui ressort clairement et explicitement des auditions que nous avons organisées, c'est que, d'une situation qui était médiocre pour ne pas dire catastrophique en 2010 au Qatar, il y a eu à partir de 2016-2017 - c'est l'Organisation internationale du Travail (OIT) qui le dit, de même que les syndicats - un basculement de réformes qui ont été menées à un rythme très soutenu et qui font aujourd'hui du Qatar un pays leader dans la région. Encore une fois, je ne fais que répéter ce qu'a dit l'OIT.

Donc, si vous voulez comparer la courbe de progression du Qatar avec celle de l'Arabie saoudite, des Émirats arabes unis, d'Israël et d'autres grands pays de la région, il ressort des auditions que, grâce à l'attribution de la Coupe du monde, le Qatar a fait un saut qualitatif en matière de droits humains, de droit du travail, etc.

Cela veut-il dire qu'il n'y a plus rien à faire? Certainement pas! Il y a encore beaucoup de progrès à faire mais la tendance générale est à l'amélioration. C'est précisément ce que nous visons à travers notre texte.

01.09 Theo Francken (N-VA): Ik vind het ook bijzonder betreurenswaardig, maar ik kon echt niet aanwezig zijn. Ik heb mij ook ruim op voorhand bij de voorzitter verontschuldigd. Ik probeer echt wel bij dergelijke initiatieven aanwezig te zijn, want ik interesseer mij daarvoor.

Wij hebben bij de Russische invasie in Oekraïne ook gezien dat de Olympische Winterspelen afgelopen waren voordat ze zijn binnengevallen. Dat viel toch op. De Russen waren sinds november bezig aan een militaire opbouw met honderdduizend troepen aan de Russische grens. Veel mensen dachten dat het maar om oefeningen ging. Stop toch met die Amerikaanse prietpraat, zei men. Poetin meent het eigenlijk goed, hij is maar een oefeningetje aan het doen. Ondertussen was hij wel tanks en grote artilleriestukken vanuit Siberië naar de grens aan het brengen die nu elke dag hun dienst bewijzen in het voordeel van Rusland.

Rusland had dat met China afgesproken. Xi Jinping had aan Rusland gevraagd om niet aan de oorlog te beginnen voordat de Olympische Winterspelen in Peking gedaan waren. Dat is ook wat er gebeurd is. Dat is geen toeval, sportwashing bestaat.

Ik ben geen lid van een partij die het grote morele geweten van de wereld wil zijn, die ambitie hebben we niet. Ik denk dat we beter bescheiden zijn en best beginnen bij onszelf. Dat is een goed principe, waarmee men al een heel eind komt in het leven. Ik ben hier ook niet het proces van de Rode Duivels aan het maken. Ik heb vanmorgen ook het interview van Martinez gelezen. Dat triggert mij, aangezien ik daarover een resolutie heb ingediend. Ik ben ook geneigd om te zeggen: "Je suis parfaitement d'accord".

Ik denk eerlijk gezegd dat Qatar helemaal niet op de juiste weg is als het gaat over vrouwenrechten en de

interpretatie van de islam. Helemaal niet. Over de arbeidsrechten kan ik onvoldoende oordelen. U zegt dat het volgens de International Labour Organization de goede kant uitgaat. Ik wil dat aannemen, dat kwam blijkbaar ook in de hoorzitting naar voren. Het gaat echter over de organisatie van de staat in Qatar. Het blijft het jihadisme, de radicale islam, financieren. Met de vrouwenrechten en de lgbtqi-rechten in Qatar is het nog altijd even dramatisch gesteld als een jaar, twee jaar of vijf jaar geleden.

Omdat de Qatarezen onwaarschijnlijk veel geld hebben, proberen zij zich een mooi gelaat aan te kopen, niet aan te meten. Ik kan het niet anders noemen. Door corruptie hebben zij het WK binnengehaald, dat is bewezen. Nu proberen zij vooral ervoor te zorgen dat alle spelers en alle ploegen komen, zeker de Rode Duivels, een van de beste teams van de wereld.

Wanneer iemand daarover iets zegt, krijgt hij of zij meteen het verwijt tegen de Rode Duivels te zijn. Dat is absurd en intellectueel compleet oneerlijk. Voor alle duidelijkheid, ik ben niet tegen de Rode Duivels. U hebt dat ook niet beweerd, maar ik heb gemerkt toen ik de resolutie had ingediend dat het een heel spannend debat zou worden, met name over de stelling dat wij tegen de Rode Duivels zouden zijn. Dat is een complete intellectuele idiotie.

Het gaat over de vraag hoe wij omgaan met een WK dat wordt georganiseerd in een land dat heel erg omstreden praktijken toepast. Dat is een moeilijke zaak. Men moet geen moreel geweten willen zijn, maar daarover mag wel een stevig debat worden gevoerd. Ik ben blij dat wij dat vandaag voeren.

01.10 Els Van Hoof (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer Francken, ik wil even reageren.

Ik heb toevallig gisteren hier in het Parlement de vrouwelijke minister van Qatar ontmoet. Zij bestaat. Dat is nog maar recent, er is dus vooruitgang. Dat wou ik toch even verduidelijken.

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen landen als China, Rwanda en bijvoorbeeld Qatar. Wanneer met China of Rwanda wordt gepraat over mensenrechten, erkennen zij niet dat er een probleem is. Dat is een vaststelling. Anderen moeten zich niet mengen in hun aangelegenheden. De schending van mensenrechten zou bij hen niet bestaan. De anderen mogen gerust eens langskomen en komen kijken.

Dat is een groot verschil met Qatar, waar duidelijk wordt erkend dat er een probleem was met het kafalasysteem, dat het land heeft opgegeven, en met vrouwenrechten. Het land heeft erkend dat het stappen vooruit moet zetten en dat het voogdijsysteem voor vrouwen nergens op lijkt. Dat vrouwen toestemming moeten vragen om te werken, kan niet. Zij willen dat afschaffen, maar er zijn nog altijd werkgevers die het toepassen.

Hoelang heeft het bij ons geduurd vooraleer er verandering kwam? Het begin is het probleem erkennen. De ILO heeft samen met de vakbond, waarbij Luc Cortebeeck is komen getuigen, duidelijk gesteld dat er vooruitgang wordt geboekt. Moeten wij dan over landen die hun probleem erkennen op zo'n moment toch onze afkeuring uitspreken, omdat wij van mening zijn dat er niet genoeg inspanningen worden geleverd? Een dergelijk sportevenement kan er immers ook voor zorgen dat mensenrechten en vrouwenrechten kunnen worden belicht en dat wordt aangegeven dat bepaalde zaken niet kunnen.

Uiteraard vind ik voorkomen beter dan genezen. Wij hadden dat WK niet aan Qatar moeten toekennen. Er was corruptie. Met deze resolutie zeggen wij heel duidelijk dat sportorganisaties mensenrechten moeten meenemen bij de toekenning. Dat is nu niet gebeurd bij Qatar.

Wij kunnen echter niet zeggen dat wij niet naar Qatar gaan. Het was een goed signaal van de Belgische sponsors om te zeggen dat ze daar niet heen gaan. De vraag is wie er wordt afgevaardigd. Ik zou uiteraard zelf ook niet gaan. Dat is echter het punt niet. Het punt is dat Qatar vooruitgang heeft geboekt en dat men die vooruitgang moet erkennen. Als wij nu negatief gaan sanctioneren, bereiken we ook niets.

01.11 Vicky Reynaert (Vooruit): Mevrouw de voorzitter, ik wil even teruggaan naar het begin, namelijk de reden waarom wij deze resolutie hebben ingediend.

The Guardian rapporteerde over de dood van 6.500 arbeidsmigranten. Onmiddellijk gingen er politieke stemmen op om het WK te boycotten. Wij hebben toen contact opgenomen met de organisaties die op het

terrein aanwezig zijn: de ILO, de vakbonden, Amnesty International, maar ook BESIX, het Belgische bedrijf dat stadions bouwt. We hebben hen gevraagd om meer informatie te geven. Zij zeggen allemaal dat onze verontwaardiging een beetje laat komt. Men wist toch wel in 2010 wat er zou gebeuren? Men wist dat die toekenning corrupt was. Zij hebben daartegen geprotesteerd en ze hebben geprobeerd om aandacht daarvoor te vragen, dat komt te weinig naar voren. Zij stellen dat zij werk leveren op het terrein om dat te verbeteren. Als men nu, een jaar voor het WK, komt zeggen dat men het WK zal boycotten, ondergraaft dat hun werk, zeggen ze. Zij vroegen om gehoord te worden in het Parlement. Wij hebben dat gedaan, wij hebben naar hen geluisterd. Zij zijn heel duidelijk komen uitleggen wat het werk is dat zij reeds gedaan hebben. Ze vroegen om hen te ondersteunen, zodat zij dat werk voort kunnen zetten, zodat de ILO ook na het WK nog aanwezig kan zijn daar. Dat is de kern van de boodschap. Dat is de reden waarom wij deze resolutie hebben ingediend.

Het tweede deel betreft de discussie over de toekenning. Die moet veel eerder gebeuren! Er zijn immers nog steeds voorbeelden. Het WK wielrennen in 2025 wordt toegekend aan Rwanda. De FIFA is van plan om het WK voetbal toe te kennen aan Israël in 2030.

Dan is de vraag: is dat een vorm van sportswashing? Komt er dan ook een resolutie voor een boycot?

Ik meen dat wij die discussie moeten voeren op voorhand. Dat is de reden waarom wij hier een tekst indienen met de vraag om de normen neer te schrijven in documenten, die dan gebruikt kunnen worden bij een eventuele toekenning. Dat is de reden voor onze resolutie.

01.12 Theo Francken (N-VA): Ik moet zeggen dat de vergelijking met Rwanda en Israël wel gemakkelijk gemaakt is.

Ik stel voor dat wij het aantal Israëlische vrouwen dat naar het voetbal of het wielrennen gaat kijken eens vergelijken met het aantal Qatarese vrouwen in het stadion in december. Ik stel voor dat wij het aantal Saoedische vrouwen of het aantal Iraanse vrouwen in het stadion eens vergelijken met het aantal Rwandese vrouwen. Ik ben geen vrouw, u bent een vrouw, maar goed, wij vechten voor hetzelfde, meen ik. Het aantal Israëlische vrouwen dat naar het wielerevenement gaat kijken, dat moeten wij natuurlijk nog zien.

Blijkbaar heb ik het allemaal niet goed begrepen. Blijkbaar ben ik te cynisch geworden en geloof ik niet echt in de ongelooflijke veranderingen ten goede die er op het terrein zijn.

Ik heb ook gesproken met BESIX. Het klopt, daar zijn geen doden gevallen. Dat is evident. Maar BESIX heeft niet alle voetbalstadions gebouwd. Het heeft er twee of drie gebouwd, meen ik. Daar zijn toch een aantal dingen gebeurd.

Ik vind dat er een politieke boycot moet komen. Ik zou het heel betreuenswaardig vinden dat een minister van de Belgische regering daar aanwezig zou zijn. Of een minister van de Vlaamse regering, of van een andere regering. Ik vind dat zelfs problematisch. Ik meen dat men perfect kan supporteren voor ons team zonder fysiek aanwezig te zijn. Dat is mijn persoonlijke mening daarover. Nogmaals, alleen al de manier waarop dat WK toegewezen is, vind ik niet evident.

Ik meen dat wij voor een deel hetzelfde zeggen. Alleen meen ik dat wij van mening verschillen over de vraag of Qatar het allemaal wel goed meent en of het allemaal wel de goede richting uitgaat. Ik ben daar wat sceptischer over dan een aantal andere mensen.

Wat niet wil zeggen dat ik die mensen niet ook ontvang. Ik ga ook naar die recepties, mevrouw Van Hoof. Men ontvangt daar dan iemand, bijvoorbeeld een vrouwelijke minister van een regering.

Ik was op een bepaald moment in Guinee, als staatssecretaris voor Asiel en Migratie. Guinee is het land met de meeste genitale verminkingen van heel de wereld. In geen enkel ander land worden er zoveel meisjes genitaal verminkt als in Guinee. Ik was daar bij de Nationale Raad, met de minister verantwoordelijk voor de strijd tegen genitale verminking en de minister van Justitie. Ze beloofden, zoals ze dat elke drie maanden doen wanneer er een delegatie komt van de Wereldbank, de Verenigde Naties of een andere internationale organisatie, of een bilateraal contact zoals ik, om iets te doen tegen genitale verminking. Dat is nu zeven jaar geleden. De cijfers tonen aan dat het nog erger is geworden. Al die praatjes die men daar hoort, al die engagementen en beloftes ...

Mijn enige vraag aan hun minister van Justitie was: hoe komt het dat 50 % tot 70 % van de jonge meisjes er genitaal wordt verminkt en dat er in het voorbije jaar niemand voor werd veroordeeld? Ze hebben immers een heel strenge wet aangenomen, dat moest van de Wereldbank of ze kregen geen geld meer. Ze hebben dat goedgekeurd in hun parlement, maar sindsdien werd geen enkele dader veroordeeld. Ik vroeg hoe het kwam dat er niemand werd veroordeeld hoewel iedereen zei tegen te zijn. Het antwoord was dat ze ermee bezig waren.

Omdat ik zie dat er in België nog altijd meisjes en vrouwen worden erkend als vluchteling wegens genitale verminkingspraktijken in Guinee, heb ik de cijfers eens opgezocht. Ze zijn nog erger geworden!

Ik ben daar misschien niet cynisch, maar wel sceptisch over geworden.

01.13 Darya Safai (N-VA): Ik wil jullie iets heel belangrijks vertellen.

Ik ben eigenlijk een van die vrouwen die in Qatar of Iran of waar dan ook worden uitgesloten, worden verboden een stadion te betreden. Ik zal u vertellen over de vooruitgang waarvan u denkt dat die bezig is: dat is totaal verkeerd, het is niet aan de beterhand. Ik heb in België zes jaar gestreden voor het recht van Iraanse vrouwen om een stadion te mogen betreden. Wereldwijd heb ik gereisd om op te komen voor dat recht. Dat gaat niet zo vlot. Er is niks verbeterd.

Ik heb heel veel respect voor mevrouw Van Hoof en voor jullie, collega's, die strijden voor vrouwenrechten en mensenrechten.

Ik zal jullie iets vertellen. Wij denken dat mensen aan de andere kant van de wereld gelukkig zijn met niets. Dat is echter niet het geval. Ze willen zoals wij zijn en strijden daar vaak keihard voor, maar het gaat niet beter. We moeten stoppen door onze roze bril te kijken en te denken dat het beter gaat als we bepaalde landen een WK of iets dergelijks toekennen. Het is belangrijk om te weten dat er na 45 jaar niet veel verbeterd is in Iran. Toch is de situatie in Iran nog beter dan de situatie in Qatar, Saoedi-Arabië of andere landen.

01.14 Vicky Reynaert (Vooruit): Ik wil toch even duiden dat er niemand gezegd heeft dat er geen probleem is met de vrouwenrechten. De vraag van de organisaties was of er ter plaatse kon worden gegaan om het werk voor de mensenrechten te ondersteunen.

De Koninklijke Belgische Voetbalbond heeft het in de tussenkomst ook, onder andere, gehad over vrouwenrechten en de lgbtqi+-gemeenschap. Dat was een vraag.

Ten tweede, ben ik wel verrast over de manier waarop het debat plaatsvindt. Mensenrechten worden hier verengd tot vrouwenrechten. Er zijn echter ook nog rechten van minderheidsgroepen en arbeidsrechten. De heer Francken zegt bijvoorbeeld dat er in Israël geen probleem is met vrouwenrechten. Er is misschien wel een probleem met rechten voor andere bevolkingsgroepen, zoals de Palestijnen. Het begrip mensenrechten is heel breed, dus het debat kan niet zomaar op deze manier verengd worden.

01.15 Malik Ben Achour (PS): Madame la présidente, je voudrais réagir à ce qui a été dit des bancs d'en face, avant de reprendre le fil de mon exposé. Mme Van Hoof a dit quelque chose d'essentiel. D'une part, nous avons affaire à des États qui reçoivent l'organisation de grands événements sportifs ou non sportifs et qui, à l'égard des droits de l'homme, sont dans le déni. D'autre part, en ce qui concerne le Qatar, quoi que vous en pensiez, quoi que vos œillères idéologiques vous imposent de penser, il y a une prise de conscience. Les Qataris disent aujourd'hui: "Oui, nous avons des problèmes. Nous le constatons, nous l'admettons. Nous avons des problèmes. Par rapport à cela, nous devons faire des progrès." Quoi que vous en pensiez, ils se sont engagés dans une trajectoire de progrès qui est imparfaite, qui est encore insuffisante, qui est clairement inaboutie mais la trajectoire est là.

La question fondamentale qui se pose dans la manière dont est en train de s'organiser le débat, est la suivante: les grands événements internationaux sont-ils nécessairement réservés à des démocraties libérales ou présumées libérales? Quand je dis présumées telles, je pense à ce qu'il s'est passé en marge de la finale de la Ligue des Champions et aux violences policières qu'ont dû subir des supporters anglais. Ou bien considère-t-on que ce qui compte, c'est la capacité, à travers les événements sportifs, à s'engager dans des réformes

structurelles, durables, susceptibles d'engager des progrès concrets? Avec ce texte, nous faisons le pari de la deuxième option. Ce que nous souhaitons, c'est que les événements sportifs où qu'ils s'organisent servent en effet à changer les choses concrètement.

Sur la question du boycott, dans le cas de la Coupe du monde 2022 - et encore une fois, ce n'est pas nous qui le disons, ce sont les organisations syndicales -, un boycott reviendrait à dire: "Quoi que vous fassiez, quelles que soient les réformes que vous engagiez, cela ne changera rien pour nous. Nous continuerons à vous considérer comme hors club des droits humains, hors club de la démocratie."

C'est un message négatif, parce qu'il reviendrait à décourager tous les États qui souhaitent s'engager dans des réformes à mettre en œuvre celles-ci. Ce serait, au final, un message tout à fait contre-productif.

Sur la question des femmes, je ne vais pas répéter ce que ma collègue a dit. Elle a tout à fait raison. Je vais quand même vous signaler que vous ne seriez pas choqué qu'un pays comme l'Italie puisse organiser une grande compétition sportive. Or, dans la Curva Nord de la Lazio de Rome, les femmes sont interdites. Dans une grande capitale européenne, dans la Curva Nord de la Lazio, chez les *irriducibili*, qui sont en effet des fans plutôt néonazis, les femmes ne sont pas admises. Sachez-le!

Quant à Israël, cela a été dit aussi, en matière de violations des droits humains, c'est un pays qui n'a plus aucune leçon à donner à qui que ce soit.

01.16 Theo Francken (N-VA): Nogmaals, u gooit nogal wat zaken op een hoopje. Ten eerste, ik ben niet zo verblind door mijn ideologie dat ik niet klaar zie in de werkelijkheid en daarom deze resolutie heb ingediend. Daar heb ik geen last van. Ik probeer een vrije denker te zijn. In de rol die ik binnen de partij speel, is dat iets wat me ook wel toekomt.

U zegt dat ze in Italië ook niet binnen mochten. Wel, dan vind ik dat ook schandalig. Heb ik dat goedgepraat? Helemaal niet. Ik wist het niet, het is het eerste wat ik erover hoor. Als dat echter zo is, dan vind ik dat gewoon schandalig. Klaag dat maar aan. Als u echter zegt dat we door het WK daar te organiseren ervoor zullen zorgen dat de situatie in Qatar verbetert, dan is dat een interpretatie van u, maar ik hecht daar weinig geloof aan. Denkt u nu echt dat er nu minder Oeigoeren worden gedeporteerd omdat we de Olympische Spelen hebben georganiseerd in China? Denkt u echt dat de mensenrechten in China nu beter zijn, dat de rechten van vrouwen, lgbtq, minderheden en weet ik veel nu beter zijn omdat wij onze sporters daarheen stuurden?

Tot slot vind ik de vergelijking met Israël gewoonweg compleet aberrant. Maar goed, dat is mijn mening. Ik heb wel nog één vraag, namelijk of uw fractie een politieke boycot van het WK in Qatar steunt. Vindt u dat onze ministers, onze premier en onze koning aanwezig moeten zijn in een stadion waar geen vrouwen binnen mogen? Wat vindt u daar eigenlijk van? U bent immers altijd de grote verdediger van de mensenrechten, de grote verdediger van de minderhedenrechten, de grote verdediger van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Dat is de kern van uw ideologie. Van de mijne overigens ook, laat dat duidelijk zijn. Vindt u dat premier De Croo, vicepremier Dermagne of een andere minister daar in december heen moet gaan? Vindt u dat de heer Di Rupo daar in het stadion moet staan of niet? Wat vindt u daar in feite zelf van?

01.17 Malik Ben Achour (PS): Monsieur Francken, vous m'avez posé deux questions. En tout cas, vous avez très justement fait remarquer que l'organisation des Jeux en Chine n'a rien changé sur le plan des droits humains. Vous avez raison. Je ne suis pas en train de vous dire (...) Oui, en Russie, vous avez raison!

L'organisation des Jeux à Pékin n'a rien changé à la situation des Ouïghours. Vous avez raison. Personne n'affirme ici que l'organisation d'une grande compétition sportive implique automatiquement et nécessairement des progrès en matière de droits humains, de droit social, de droit du travail, etc. Non. En revanche, elle peut enclencher une dynamique vertueuse en ce domaine. Donc, ce n'est pas automatique - comme en témoignent la Chine et la Russie -, mais cela peut arriver, cf. le Qatar, manifestement.

Quant à la question du boycott, vous comprendrez que la philosophie de ce texte consiste à dire: "Nous serons plus efficaces en engageant des réformes solides sur les matières qui nous préoccupent si nous ouvrons un dialogue au moyen de l'alibi d'une compétition internationale de sport qu'en décidant d'un boycott qui nous fera plaisir, puisque nous pourrions nous complaire dans une posture de pureté, mais sans que cela change

quoi que ce soit sur le terrain." Ce sont les résultats qui comptent. Il s'agit donc bien d'une forme de pragmatisme, qui apporte des solutions concrètes.

01.18 Theo Francken (N-VA): Ik neem akte van uw standpunt. U vindt dat de Belgische regering perfect aanwezig kan zijn en waarschijnlijk zal de heer De Croo dan ook aanwezig zijn bij de openingsmatch van de Rode Duivels. Het is uw goed recht om dat te vinden, maar ik ben heel blij dat de Vlaamse regering niet aanwezig zal zijn, dat zij daar niet aan meedoet. Als u in de oppositie zou zitten en eerste minister Michel zou naar zo'n WK gaan, dan zou u daar ook serieuze bedenkingen bij hebben en er vragen over stellen in de plenaire vergadering. Ik neem akte van de realpolitikvisie van de PS op het vlak van mensenrechten, die is interessant. Het is dus geen enkel probleem voor de PS als bijvoorbeeld de heer Dermagne bij een wedstrijd van de Rode Duivels aanwezig is in een stadion waar vrouwen niet welkom zijn. Ik neem daar akte van.

01.19 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur Francken, vous savez comment se structure le capitalisme dans des États comme l'Arabie saoudite, le Qatar, les Émirats arabes unis ou le Bahreïn. Il se structure notamment par des fonds souverains. Ils ont tellement d'argent qu'ils peuvent capitaliser des fonds publics pour faire des investissements directs dans toute une série de secteurs industriels, notamment le secteur énergétique.

Sur base des critères qui sont les vôtres, allez-vous considérer demain qu'il faut arrêter tous les flux économiques qui passent par le port d'Anvers ou par l'aéroport de Bruxelles-National parce que ces flux sont tributaires d'intérêts possédés directement par ces États avec lesquels vous avez un certain nombre de problèmes? Il faut être cohérent et savoir jusqu'où vous poussez votre raisonnement.

Madame la présidente, pour le reste, il est juste que M. Francken puisse répliquer à mes propos. Je ne répliquerai pas à sa réplique et je souhaiterais que M. Ben Achour puisse terminer son intervention, sans quoi nous allons encore y passer des heures.

01.20 Theo Francken (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mijnheer Laaouej, ik dank u. Ik ben ook blij dat de fractieleider van de PS zich mengt, omdat het een interessant debat is. Voor de vraag hoe daarmee moet worden omgegaan, heb ik geen perfecte oplossing. Wat ik heb geprobeerd, is een resolutie in te dienen na veel intern debat in de partij. Natuurlijk hebt u het over economische belangen. Daaraan denken wij natuurlijk ook. Die zijn groot, zeker wanneer het gaat over landen met zoveel geld, zoveel invloed en zoveel kapitaal.

Ik heb twee bemerkingen.

Ten eerste, mijn resolutie gaat niet over een economische boycot. Mijn resolutie gaat specifiek over een politieke boycot. Dat is compleet iets anders. Ik ben persoonlijk de mening toegedaan – hieraan zal de Vlaamse regering zich houden – dat onze politieke vertegenwoordigers, zijnde de mensen die staan voor onze democratie en het volk vertegenwoordigen via de regering, niet aanwezig moeten zijn in Qatar. Dat is mijn mening.

Echter, stellen dat wij dan ook geen handel meer moeten drijven met dat land, is nog van een heel ander niveau. Ik ben persoonlijk van mening dat wij die twee zaken gescheiden moeten houden. Ik wil alleen maar aangeven dat er best wel wat landen zijn die op die lijn zitten, vooral landen geleid door socialisten. Heel wat Europese landen, vooral Scandinavische landen, geleid door socialisten, hebben afgesproken dat zij geen politieke vertegenwoordigers zullen sturen naar het WK. Er zijn 6.000 doden gevallen bij de bouw van de stadions. *Cela suffit*. Het is genoeg geweest. Ik stel dat vast.

Ten tweede, u spreekt over kapitalisme. Ik ben een kapitalist. Ik ben geen zotte kapitalist, maar ben nu toevallig net een heel interessant boekje aan het lezen over *moral capitalism*. U begint erover en dus ben ik nu getriggerd. Het boekje gaat over het feit dat in Amerika, de *cradle of capitalism* of de bakermat van het kapitalisme, steeds meer mensen niet meer geloven in *the American dream* en afstand nemen. Zij vragen een sociale correctie van het Amerikaanse kapitalisme.

Ook op dat punt ben ik van mening dat wij best eens goed nadenken over hoe wij dat kapitalisme willen. In Europa is er d'office een gecorrigeerd kapitalisme, sowieso onder andere dankzij de sociale en syndicale beweging sinds vele jaren.

Het is op zich wel een interessant debat. Ik geloof niet in het ongebreidelde kapitalisme van Amerika. Evenmin

geloof ik in het ongebreidelde kapitalisme in het Midden-Oosten. Dat is zeer problematisch. Het is bewezen dat zowat 6.000 gasterbeiders zijn gestorven bij de bouw van de voetbalstadions. Dat gebeurde louter vanwege pure racistische motieven, want de mensen die daar werken, onder meer Bengalen, Afghanen en Pakistanen, zijn niets waard voor de gemiddelde Qatar's.

Als regeringslid zou ik niet eens aanwezig willen zijn bij een voetbalwedstrijd in Qatar. Ik wil geen seconde vertoeven in een stadion waarvan ik weet dat er duizenden mensen zijn gesneuveld om de bouw ervan te bewerkstelligen. Dat kan ik persoonlijk gewoonweg niet. Ik vind dat de federale regering moet stellen, zoals de Vlaamse al heeft gedaan, dat er geen politieke vertegenwoordigers worden gestuurd. Daarmee zeg ik niet dat de Groep BESIX geen zaken mag doen in het Midden-Oosten. Ik vind wel dat we geen politieke vertegenwoordiging mogen sturen.

Ik wil daar nog een element aan toevoegen. Als de regering, premier De Croo of om het even welk regeringslid, in december in Qatar aanwezig is, zal ik de eerste zijn om daarover een mondelinge vraag te stellen. Ik hoop dat geen enkel regeringslid gaat. Wij zijn niet tegen de Rode Duivels, maar als een regeringslid in december naar Qatar gaat, dan zal ik daarover een vraag indienen. Ik heb daar namelijk echt een probleem mee. Om die reden heb ik ook een resolutie ingediend. Ik vind het problematisch als er een regeringslid in Qatar aanwezig is. Zweden gaat niet, Denemarken gaat niet, al die landen gaan niet. Waarom moeten wij er dan naartoe gaan?

01.21 Ahmed Laaouej (PS): Madame la présidente, après cette profession de foi de M. Francken, peut-on permettre à M. Ben Achour de terminer son intervention?

01.22 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Ik zou het debat hier graag afsluiten en het voortzetten in de kantine van een voetbalstadion.

Ik wil even spreken uit ervaring. Ik heb 5 Olympische Spelen meegemaakt, 16 wereldkampioenschappen en 24 Europese kampioenschappen. Ik denk dat zeker driekwart van al die kampioenschappen nooit in een democratisch land hebben plaatsgevonden. Ik weet zeker dat driekwart van alle kampioenschappen omgekocht zijn.

Bekijk vandaag maar eens de samenstelling van de Internationale Judofederatie. Men heeft zopas Poetin afgezet, omdat men moest van de internationale gemeenschap, want hij was er erevoorzitter. Marius Vizer, een maffiose casinobaas uit Roemenië, is er al twintig jaar voorzitter.

Ik heb kampioenschappen meegemaakt bij Ceausescu en ik heb nooit iemand gehoord, maar telkens als er Olympische Spelen zijn of een wereldkampioenschap voetbal, dan zijn we daar.

Collega, ik hoor u heel graag zeggen dat dat klopt. We hebben in 2010 gezegd: we doen mee. We hebben ook ontzettend veel geld uitgegeven om mee te doen. We gaan eerst naar China om dan achteraf te zeggen: we doen het voor de mensenrechten. Dat is echt een riedeltje.

U moet zeker niet ongerust zijn. Al-Thani ligt in Qatar niet wakker van een resolutie voor de mensenrechten hier in dit Parlement.

In februari was ik in Dubai voor de wereldtentoonstelling. België heeft 13,6 miljoen euro uitgegeven om daar een podium te plaatsen. De koning is daar geweest. Al Maktoum is heus niet democratischer dan Al-Thani in Qatar.

Theo, ik ben het honderd procent eens met alles wat je zegt, maar wees dan heel consequent in alles. Ik kan hierin zelfs de PS volgen, die durft te zeggen: dan doen we geen business meer.

Al die landen, tot China toe, worden platgelopen door onze koning en koningin, door alle bobo's uit onze politieke wereld, om business te kunnen doen, maar als het over sport gaat is het wat anders, terwijl al die atleten zich daar geen barst van aantrekken.

Ik ben in 1980 in Moskou geweest. Robert Van de Walle werd er kampioen. De Olympische Spelen werden geboycot door België. Gelukkig heeft Jacques Rogge er toen voor gezorgd dat België naar de Olympische

Spelen ging en is Robert Van de Walle olympisch kampioen geworden. Geen kat die het nog weet. In 1984 was ik in Los Angeles. Ook die spelen werden geboycot door de rest van de wereld, op basis van Afghanistan. We zijn ernaartoe geweest en alles is vergeten op dat vlak. Ik ga akkoord met al uw redenen, maar wees minder hypocriet en gebruik niet altijd de sport als uitgangsmiddel.

Ik heb in het Parlement niemand gehoord over mensenrechten toen twee jaar geleden mevrouw Thiam wereldkampioen geworden is in Qatar. Het was in hetzelfde stadion, waar BESIX werkte en waar wij de grasmatten leggen, waar Belgen overal producten leveren, waar de schermen geleverd worden door Belgische bedrijven. Nu ineens gaat het allemaal over de mensenrechten. U hebt gelijk, maar stop dan die hypocrisie. Ik heb 34 jaar topsport gedaan en ben overal in de wereld geweest. Ik heb niks anders gezien. In Mexico zijn 800 mensen vermoord de nacht voor de Olympische Spelen. In China is de boel opgekuist. In Brazilië hebben ze de boel opgekuist. We kunnen er nu een politiek spelletje van maken over vrouwenrechten en dergelijke, maar wees dan een beetje eerlijk met uzelf en wees consequent. Als we er niet voor sport naartoe gaan, gaan we er ook niet voor business naartoe.

01.23 Theo Francken (N-VA): We hadden een *Theo live* moeten doen vandaag.

Mijn resolutie zegt niet dat we geen sporters mogen sturen, dat we geen business mogen doen. Ze gaat puur om politieke vertegenwoordiging. Ik weet niet of er bij mevrouw Thiam politiciers in het stadion zaten. Een WK voetbal en de Olympische Spelen zijn toch van een andere grootteorde, zeker in West-Europa. Ik spreek mij er niet over uit of dat terecht is. U vindt zeker dat judo belangrijker is. U kunt echter niet ontkennen dat veel van die landen krediet proberen te kopen op het internationale toneel door zulke evenementen te organiseren. Ze denken dat ze dan op een of andere manier *gesportswasht* worden.

Mijn oproep gaat slechts over de politieke vertegenwoordiging. Van mij mogen de Rode Duivels gaan voetballen in Qatar. Ik vind het alleen vreemd dat ze voor Black Lives Matter een signaal uitsturen, maar dat ze in dit geval voor *change* opteren. Als ze zich dan toch in het politieke debat mengen door het maken van politieke statements, dan moeten ze maar consequent zijn. Ze krijgen nu het deksel keihard op de neus, maar ze moeten uiteindelijk zelf hun rekening maken. Ik zal daar voor de rest niets over zeggen. De regering zou volgens mij beter niet naar Qatar gaan. Ik heb gelezen dat Groen en Ecolo dit graag op de agenda van het kernkabinet willen zetten, om te bespreken of er federale regeringsleden in het najaar in Qatar aanwezig zullen zijn. Dat moet nog worden bekeken. Ik ben het niet altijd met u eens, Wouter, maar ik vind uw opmerking terecht.

01.24 Michael Freilich (N-VA): Ik kom nog even terug op de uiteenzettingen van mevrouw Reynaert en de heer Ben Achour. We hebben zowaar Israël in de discussie betrokken. Theo heeft al gezegd dat hij de vergelijking niet zal maken, want Israël is een democratie. Mijnheer Ben Achour, toen men sprak over een mogelijke boycot, zei u dat er een dialoog met Qatar moest komen. Mijnheer Laaouej, u vroeg wat we dan met de haven van Antwerpen en Brussels Airport zouden doen. Moeten we dan ook mensen boycotten uit landen waarvan we het beleid niet goedkeuren? Dat wilde u niet. U zegt daarentegen wel steeds dat Israël geboycot moet worden. Israël is nota bene een land waar zelfs Arabische partijen in de regering zitten. Als het over Israël gaat, pleit u zonder uitzondering steeds voor een boycot, maar wanneer het over Qatar gaat, pleit u voor een pragmatische aanpak via een dialoog. Leg mij dat eens uit.

Dan is er nog iets anders. We hebben in dit Parlement een resolutie ingediend om de politieke vleugel van Hezbollah buiten de wet te stellen. Dat is een echt probleem. Dat is een organisatie die op de Europese lijst van terreurorganisaties staat. Wij vragen om die te boycotten, maar dat kan voor u blijkbaar niet. Die hypocrisie is er voor mij echt te veel aan!

01.25 Malik Ben Achour (PS): Je ne vais pas répondre à M. Freilich et ouvrir un débat sur la question israélo-palestinienne. En effet, je pense que nous partirions pour la nuit. Je constate simplement que sur ces quinze derniers jours se sont produits déplacements de population, crimes de guerre, assassinat d'une journaliste d'une balle dans la tête, marche au drapeau menée aux cris de "Mort aux Arabes", maisons détruites, convoi funéraire attaqué. Bref, Israël a zéro leçon à donner en termes de droits humains, et vous le savez pertinemment.

Boycott politique oui, boycott économique, non. Vous savez à quoi cela revient, monsieur Francken? À prendre l'argent de la main droite et à se pincer le nez de la main gauche. C'est d'une hypocrisie totale!

Je n'oublie pas ce que les représentants syndicaux nous ont dit en commission: "Oui, il y a eu des morts sur les chantiers. Mais, de grâce, que ces morts ne soient pas morts pour rien! Ne décidez pas d'un boycott qui nuirait au dialogue constructif que nous avons noué avec les autorités qataries."

Je reviens, madame la présidente, à ma présentation. Vous avez compris que la question fondamentale est de savoir comment un grand événement sportif peut servir de levier pour faire avancer la cause du respect des droits humains. À cet égard, tant pour le Qatar que pour la Russie, le Brésil et la Chine, le bilan était contrasté, et c'était l'objet de notre débat. Parfois, l'événement n'a rien changé pour la population, parfois il a permis d'améliorer les conditions des travailleurs dans les pays en question.

C'est donc dans cet objectif que ma collègue Vicky Reynaert et moi-même avons déposé le texte que nous proposons au vote aujourd'hui. C'est une proposition de résolution qui vise à imposer des critères d'attribution des événements sportifs internationaux dans les pays hôtes. Ces critères seraient relatifs au droit social, au droit du travail, aux droits humains. Ils inciteraient les États à rendre des comptes sur les mesures prises en ce sens. Il a semblé important à mon groupe de relever les efforts faits dans certains pays, notamment le Qatar, et qui montrent l'intérêt et l'efficacité de ce type de mesures.

De plus, il importe de mettre à profit le temps qui nous sépare de la Coupe du monde 2022 pour encourager le Qatar à poursuivre ses réformes en matière de respect des droits humains, au-delà de la Coupe du monde, et notamment en matière d'inspection et de compensation pour les travailleurs dont les droits auront été violés.

01.26 Annick Ponthier (VB): Mevrouw de voorzitter, collega's, er is al heel wat gezegd, maar wat zeker is, is dat met deze resolutie een thema aan de agenda is gezet dat ons na aan het hart zou moeten liggen. Iedereen is het erover eens dat mensenrechten in het algemeen en meer specifiek arbeidsrechten absoluut geen holle begrippen mogen zijn. Die begrippen staan op dit moment nog altijd sterk onder druk bij de organisatie van internationale sportevenementen, zoals de Olympische Spelen of het WK in Qatar, waarover het hier gaat.

We moeten ons terdege bewust zijn van de relatie tussen sport en geopolitiek. Die zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en zij die beweren dat sport niets met politiek te maken heeft, doen dat alleen omwille van politieke of economische redenen. Ik heb hier akte genomen van termen als pragmatisme, die in se gelijkstaan aan een vorm van hypocrisie en een ongezonde portie naïviteit.

Collega's, dictaturen zoals Qatar, China en Rusland gebruiken sport al decennialang als sportwashing, het internationaal besmeurde imago oppoetsen door grote sportevenementen te organiseren waaraan heel veel landen deelnemen. Dat verleent een soort legitimiteit aan een regime. Onze fractie is van oordeel dat het WK nooit aan Qatar toegewezen had mogen worden, zoals hier al door een aantal collega's werd gezegd. Het is het resultaat van corruptie en omkoping, maar bovenal lappen de sjeiks in de bewuste landen de arbeidsrechten aan hun laars. Dat wist men al toen men in 2010 de beslissing nam.

Het is nog niet zo heel lang geleden dat Amnesty International, bij monde van persvoorlichter Bosgraaf, aan de alarmbel trok omdat het wil dat de FIFA veel meer doet om dat probleem aan te pakken. Het sinds kort afgevoerde kafalasysteem, waarnaar al werd verwezen, is enkel op papier afgeschaft. Dat werd ook in de hoorzittingen bevestigd. In de praktijk blijken nog heel veel misbruiken te bestaan.

Vandaar dat het hoog tijd is dat we dit kwaad benoemen en er acties aan verbinden. De resolutie van de vivaldipartijen die nu voorligt, blijft veel te veel op de vlakte. Zoals gezegd gaat men een politieke en een diplomatieke boycot uit de weg.

Men heeft daarvoor een aantal argumenten aangehaald in de commissie. Die argumenten kunnen echter snel en gemakkelijk weerlegd worden.

Zo is er bijvoorbeeld het argument dat een boycot beledigend zou zijn voor Qatar en dat het daarom nog minder de arbeidsrechten zou respecteren. Dat is gewoon een drogredenering en bijzonder naïef. Wij zouden dus lief moeten zijn voor islamdictaturen in de hoop dat zij dan onze waarden inzake mensenrechten eerbiedigen. Denk eens na over de vraag of lief zijn voor China ooit gewerkt heeft. Heeft Peking zijn interne mensenrechtenbeleid verbeterd omdat wij hen met fluwelen handschoenen aanpakken, om economische of

strategische redenen? Dezelfde redenering zou wat ons betreft moeten gelden in dit dossier. De resolutie zoals ze nu voorligt, beperkt zich immers tot het creëren van een regelgevend kader met criteria voor de toewijzing van grote internationale sportevenementen, maar spreekt zich dus niet uit over een diplomatieke boycot.

Voor de Vlaams Belangfractie moet er een stevig signaal gestuurd worden vanuit onze regeringen, vanuit ons beleid, dat Qatar bij het bouwen voor het WK de mensenrechten met voeten treedt, nog steeds. Wij moeten dat niet alleen doen vanwege deze bouw- en infrastructuurprojecten, ook het algemene beleid in Qatar, dat op de sharia gebaseerd is, moeten wij duidelijk afkeuren. Als u daar geen problemen mee heeft, dan heeft mijn fractie die alleszins wel.

Daarom dienen wij vandaag opnieuw het amendement in dat wij ook in de commissie hebben voorgelegd, waarin wij pleiten voor een diplomatieke en politieke boycot, door geen gezagsdragers van de overheid of leden van de koninklijke familie af te vaardigen. Mevrouw de voorzitter, collega's, wij hopen alsnog op de goedkeuring van ons amendement.

01.27 Michel De Maegd (MR): Madame la présidente, je vais tenter de respecter un temps de parole de cinq minutes. M. Ben Achour a tenté de le faire mais je ne vais pas vous en faire grief, monsieur Ben Achour; c'eût été vraiment impossible.

Chers collègues, cette résolution vient rappeler un certain nombre de principes fondamentaux. C'est pourquoi elle doit être votée par notre Assemblée et son contenu défendu par notre diplomatie dans les différentes assemblées compétentes sans naïveté bien entendu - on l'a bien compris dans ce débat - mais avec détermination parce que, si nous ne sommes pas naïfs, nous pouvons être déterminés.

Comme on le sait tous, les grands événements planétaires rassemblent des millions de spectateurs, plusieurs millions de téléspectateurs, des sponsors qui veulent soutenir ces rassemblements et qui sont d'ailleurs très attentifs à leur image. Pour preuve, certains sponsors se sont désengagés pour cette campagne-là. Tous, en réalité, désirent retirer un sentiment de rassemblement, d'unité et de convivialité.

Cependant, en amont comme en aval d'ailleurs, ces événements doivent prendre en compte un certain nombre de normes qui apparaissent, se développent et se sont développées au cours du temps. En effet, chers collègues, qui parlait de constructions durables respectant un cahier des charges écologique des infrastructures des JO durant les années 80, à Los Angeles ou à Séoul, lors du Mondial mexicain de 1986 qui pourtant - c'est dommage que M. Francken n'est plus là - nous avait tant fait vibrer avec les Diables Rouges? Qui s'inquiétait de l'empreinte écologique d'une Exposition universelle à Séville en 1992?

Alors, sans faire de procès à qui que ce soit, c'est un fait qu'à l'époque, ce n'était pas encore une priorité comme elle l'est devenue aujourd'hui. Nous ne sommes plus des citoyens des années 80. Nous sommes aujourd'hui des citoyens des années 2020 avec en tête des enjeux planétaires, des enjeux du siècle tout entier. Et c'est cela une des grandes avancées des Accords de Paris sur le climat. C'est cette vision à long terme qui doit désormais dicter nos politiques. Les Jeux olympiques de Paris 2024 sont d'ailleurs tournés vers cet objectif écologique et de développement durable qui deviendra un élément majeur à prendre en compte lors de l'attribution de ce type d'événement.

Chers collègues, il y a la dimension écologique mais il y a aussi une dimension sociale qui est fondamentale. On en a abondamment parlé voici quelques instants. La construction des stades de football du Qatar a suscité, à juste titre, beaucoup d'interrogations et de nombreuses suspicions. Des enquêtes ont été diligentées pointant du doigt de graves lacunes - c'est un euphémisme - vis-à-vis du personnel qui les faisait sortir de terre.

Il aurait sans doute fallu avoir la même exigence vis-à-vis de la Chine lors de la construction des infrastructures des JO de 2008 mais la transparence de nos amis chinois ne l'a pas permis. Néanmoins, le Qatar a été mis devant ses responsabilités.

Les pratiques de firmes turques et chinoises ont aussi été mises en lumière.

Madame la présidente, c'est en participant à ce type de manifestation planétaire et non en les boycottant, c'est en recueillant des plaintes et en enquêtant sur place que l'on peut dialoguer puis obtenir des réparations si les

normes sociales ont été bafouées. Se détourner ne sert à rien, se pincer le nez non plus, fermer les yeux ne fait rien progresser. Il faut avoir le courage d'imposer des conditions qui feront progresser les normes écologiques, sociales et bien sûr les principes des droits de l'homme. Différentes fédérations sportives et culturelles doivent prendre leurs responsabilités et la Belgique devra, dans chacune d'elles, avec des pays partageant nos idéaux du Sud comme du Nord de la planète faire entendre un discours éthique. Avec quels résultats? Soyons lucides! Peut-être minimes au départ mais il faut croire à un effet boule de neige. La politique prend aussi ce type de chemin. C'est pour cela que nous nous prononcerons en faveur de ce texte.

Je vous remercie de votre attention.

01.28 Els Van Hoof (CD&V): Mevrouw de voorzitter, er is al veel gezegd, dus ik zal mij beperken tot vijf minuten. Wat er is gebeurd in Qatar, wordt met deze resolutie aan de kaak gesteld: hoe gastarbeiders daar werden behandeld. Ik zou mij niet comfortabel voelen als supporter in stadia die werden gebouwd door gastarbeiders die werden misbruikt, tot de dood toe.

Het is voor de toekomst belangrijk om met deze resolutie een signaal te geven dat dit niet meer door de beugel kan. Vandaag is het belangrijk om de FIFA en het Internationaal Olympisch Comité een politiek signaal te geven dat men bij toewijzingen ook naar het mensenrechtenbeleid moet kijken. Het mag niet bij woorden blijven, er moeten daden volgen. Dit zou een bindend criterium moeten worden bij het toekennen van sportevenementen. Onze fractie heeft toegevoegd dat men de sportwashing moet bestrijden. We zien in die landen duidelijk dat ze sportevenementen gebruiken om hun imago op te poetsen. Voor mij geldt dat ook voor Rwanda, dat in 2025 het WK wielrennen organiseert.

Mensenrechten zijn universeel en ondeelbaar. Ik hoorde de heer Francken zeggen dat vrouwen daar wel mogen supporteren. Alle opposanten zitten er echter in de gevangenis. Op die manier geeft men Rwanda het signaal dat er geen probleem is en dat men iedereen komt toejuichen, terwijl ondertussen middenveldorganisaties verdwijnen en opposanten en vrije pers er niet aanwezig zijn. Met de resolutie over Paul Rusesabagina weten we wat het betekent om daar een oneerlijk proces te moeten ondergaan. Er moet dus een globaal signaal komen, niet enkel aan Qatar, maar ook aan Rwanda, wat mij betreft.

Heeft dat dan geen impact? Ik merk van wel. Iedereen heeft het over de resolutietjes die wij hier goedkeuren, maar ik merk dat als wij een bepaalde resolutie goedkeuren, die een bepaalde impact heeft. De contacten met onze regering verlopen dan veel minder gemakkelijk. Ook andere landen keuren dergelijke resoluties dan goed. Daarvan is men bang: dat dit een gecumuleerde activiteit wordt van het Westen, voor wie dit niet door de beugel kan. De resoluties hebben dus wel zin en kennen een cumulatief effect, ook in andere landen.

Uiteraard moeten wij niet alleen veroordelen. Wij moeten ook iets doen met onze verontwaardiging. Een dialoog tot stand brengen is uiteraard het minste. Dat is gebeurd met Qatar. Dat heeft een aantal positieve gevolgen gehad. Dat is natuurlijk niet genoeg. Wij moeten blijven drukken op de arbeidsrechten, op de vrouwenrechten. De ILO zegt heel duidelijk dat dat een impact heeft gehad. Maar voorkomen is altijd beter dan genezen. Het WK had inderdaad niet toegekend mogen worden aan Qatar.

Wij moeten Qatar nu wel blijven aanmoedigen om hervormingen door te voeren, maar wij mogen niet naïef zijn. Wij moeten ervoor zorgen dat sport een feest blijft voor iedereen. Daarom steunt onze fractie deze resolutie volmondig.

Voorzitter: André Flahaut, oudste lid in jaren.

Président: André Flahaut, doyen d'âge.

01.29 Steven De Vuyst (PVDA-PTB): Dank u wel, mijnheer de voorzitter ad interim. Wij hebben met heel veel interesse kennisgenomen van de strijd die gevoerd is, ook door middel van bewustmakingsacties, door organisaties en door de mobilisatie van vele arbeiders en arbeidsters van vak- en sportbonden, door vakbonds- en mensenrechtenactivisten in Qatar.

Sinds de frauduleuze, met veel corruptie omgeven toekenning van het WK aan Qatar in 2010, zijn door de acties van de Internationale Arbeidsorganisatie, de organisatie van kwetsbare arbeidsmigranten en tal van ngo's de schandalige kafalapraktijken en de dood van 6.500 arbeiders naar buiten gebracht en aangeklaagd. Op die manier heeft men de machthebbers in Qatar sterk onder druk gezet en uiteindelijk is er daardoor heel

wat sociale vooruitgang afgedwongen. Het toont aan dat strijd kan lonen, zelfs in omstandigheden en in landen waar dat niet voor de hand ligt.

Luc Cortebeek, de vertegenwoordiger van de Internationale Arbeidsorganisatie, stelde in de hoorzitting rond deze resolutie over de jarenlange strijd van vakbonden en mensenrechtenactivisten – en ik parafraseer hem – dat deze resolutie en deze hoorzitting er niet gekomen waren zonder hun acties. Collega's, het is echt zo, er is een kwalitatief verschil sinds 2010. Een aantal collega's zei het daarnet al, we zien daadwerkelijk heel wat sociale vooruitgang. Tegenwoordig is er een minimumloon in Qatar, zonder onderscheid, dus zowel voor Qatarezen als voor arbeidsmigranten en voor het heel kwetsbare huispersoneel. Er is nu bijvoorbeeld een werknemersvertegenwoordiging in bedrijven en het kafalasyteem is zodanig ontmanteld dat heel veel arbeiders nu veel meer bewegingsvrijheid hebben. Dat geeft hun ook een betere onderhandelingspositie tegenover de werkgevers en beschermheren.

Het is ook positief dat deze strijd een aantal collega's in dit Parlement heeft gemobiliseerd om door middel van deze resolutie een poging te ondernemen om de resultaten ervan te bestendigen, ze uit te breiden en de opgedane ervaring toe te passen op andere landen die in de toekomst sportevenementen zullen organiseren.

Men moet dus geen boycotts afkondigen nadat sociale verworvenheden zijn afgedwongen, maar vooral voor de toewijzing van sportevenementen. Men moet bepaalde evenementen op basis van duidelijke arbeids- en mensenrechtencriteria al dan niet toewijzen.

Wij steunen de verzoeken van deze resolutie omdat de strijd van onderuit van de werkende bevolking en het middenveld daar en hier exemplarisch is. Die kan als hefboom dienen om wereldwijd de verdere emancipatie van de werkende bevolking mogelijk te maken. Wij zullen deze resolutie dus uiteraard steunen.

01.30 Vicky Reynaert (Vooruit): Mijnheer de voorzitter, collega's, we hebben al uitgebreid gedebatteerd over de vraag tot boycot. Onze fractie is blij dat er veel meer publieke en politieke aandacht komt voor mensenrechten in Qatar, maar ik blijf erbij dat het WK al in 2010 aan dat land werd toegekend en dat iedereen toen al wist wat er zou gebeuren. De situatie in dat land op het vlak van arbeidsrechten was toen namelijk al bekend, ook dat de voetbalinfrastructuur in erbarmelijke omstandigheden gebouwd zou worden. De publieke en politieke verontwaardiging stak pas de kop op nadat *The Guardian* daarover rapporteerde. Dan pas kwam de discussie eindelijk op gang, maar toen was het kwaad eigenlijk al geschied.

Tijdens de hoorzittingen hebben wij heel goed geluisterd naar de organisaties die op het terrein aanwezig zijn, de IAO, Amnesty International en de vakbonden, die zich al jarenlang inzetten voor de situatie van de arbeidsmigranten. Zij wijzen erop dat een boycot op dit moment, twaalf jaar na de toewijzing van het WK en enkele maanden voor de start ervan, eigenlijk bitter weinig zin heeft. Zij zeggen dat een boycot op dit moment op geen enkele wijze een wezenlijk verschil maakt voor de mensenrechten en evenmin voor de rechten van de arbeiders ter plaatse. Het kan zelfs een tegengesteld effect hebben, want door nu te boycotten, sluit men de ogen voor wat er gaande is, maar ondergraaft men ook het werk dat die organisaties hebben uitgevoerd en nog aan het uitvoeren zijn. Dat hebben zij tijdens de hoorzittingen zeer duidelijk uitgelegd.

Het sterkste argument tegen een boycot is dat de aandacht op het onderwerp gevestigd moet blijven. Dat doet men niet door weg te blijven. Dat is te gemakkelijk, maar vooral, het maakt voor de arbeidsmigranten zelf geen enkel verschil meer uit. Een veel sterker signaal zou zijn dat een Belgische delegatie, om het even wie ervan deel uitmaakt, ter plekke een statement maakt en gaat spreken met arbeiders, vakbonden en mensenrechtenorganisaties. Daarnaast is het uiteraard van belang om dat onderwerp ook na het WK onder de aandacht te blijven houden.

Het WK in Qatar heeft ons vooral geleerd dat een dergelijk debat gevoerd moet worden op het moment dat er beslist wordt waar en onder welke omstandigheden een volgend groot internationaal sportevenement georganiseerd zal worden. Nog steeds worden er sportevenementen toegekend aan landen waar fundamentele rechten en vrijheden onder druk staan. Er werden al enkele voorbeelden gegeven.

Voor ons is het duidelijk dat arbeidsrechten, mensenrechten en sport onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Ik ben enigszins verrast door het debat hier. Ik hoor mensen hier opwerpen dat een en ander voor hen compleet gescheiden moet zijn. De sportwereld opereert echter niet in een vacuüm. Zij staat niet los van de maatschappij waarin zij opereert. Zij moet ook het nationale en het internationale recht volgen, met inbegrip

van de arbeidsrechten.

Dat mensenrechten gerespecteerd moeten worden, is een gedeelde verantwoordelijkheid van de organiserende landen, de internationale sportorganisaties, de betrokken bedrijven en bij uitbreiding ook de deelnemende landen. Daarom ligt hier die tekst voor, waarin wordt gevraagd aan de federale regering, maar ook aan de deelstaatregeringen, om met de sportbonden, de sportkoepels en de internationale sportorganisaties aan tafel te gaan zitten, om een mensenrechtenbeleid uit te werken, mensenrechtennormen op te nemen in de reglementen en daarvoor ook toezichtmechanismen uit te werken. Wij zijn blij te zien dat de Koninklijke Belgische Voetbalbond de handschoen opneemt met een ethisch charter, een zorgvuldigheidsdocument en inspanningen om meer transparantie te krijgen over de manier waarop de toewijzingen gebeuren.

De Belgische diplomatie en de politiek kan daartoe zeker haar steentje bijdragen.

Voor onze fractie is het voorstel niet het eindpunt. Sportorganisaties zijn voor ons zoals ondernemingen gebonden aan de beginselen inzake ondernemingen en mensenrechten. Een sterke internationale wetgeving daaromtrent is noodzakelijk, ook om een gelijk speelveld te creëren voor onze eigen bedrijven in het buitenland, die daarvoor trouwens ook vragende partij zijn, zoals eveneens bleek uit de hoorzitting. Het valt dan ook te hopen dat de Kamer ons voorstel tot wetgeving inzake een zorgplicht ondersteunt. Ik wil alle leden hartelijk danken voor hun steun aan onze tekst.

01.31 François De Smet (DéFI): Monsieur le président, chers collègues, ce texte nous inspire des sentiments mitigés.

Tout d'abord, il faut reconnaître que cette proposition de résolution que nous soutiendrons apporte son lot de véritables solutions permettant d'agir en amont afin d'éviter de se retrouver face à des choix aussi compliqués en aval. C'est la raison pour laquelle nous rejoignons la volonté des auteurs de cette proposition: premièrement, d'inscrire des normes en matière de droits humains dans les règlements des fédérations sportives internationales; deuxièmement, de préciser, dans des documents contraignants, que leurs autorités doivent respecter et protéger les droits humains, comment elles devront procéder et quelles seront les conséquences en cas de violation de ces droits; troisièmement, d'élaborer un mécanisme permettant de contrôler le respect de ces règles pour pouvoir intervenir à temps et annuler l'événement, le cas échéant.

Comme le débat qui vient d'avoir lieu l'a montré, ces critères sont nécessaires pour assurer la plus grande transparence des procédures de sélection des États qui accueillent ces événements. En effet, depuis le vote d'attribution de cette Coupe du monde au Qatar, la controverse s'est abattue sur cette vingt-deuxième édition de la Coupe du monde, et on sait qu'il en sera ainsi jusqu'au mois de décembre.

Au-delà des circonstances obscures dans lesquelles elle a baigné, l'attribution de l'organisation de la Coupe du monde au Qatar a toujours posé question du point de vue de nos valeurs fondamentales que sont la démocratie, l'État de droit ou les droits humains.

Certes, comme l'a dit mon collègue, Michel De Maegd, si on exclut tous les pays dans lesquels ces valeurs ne sont pas respectées, très peu d'États pourraient, aujourd'hui, prétendre à l'hébergement d'une Coupe du monde. Mais c'est une chose d'accepter qu'un État qui, pour diverses raisons, n'a pas la même culture de ces valeurs que la nôtre accueille l'événement, cela en est une autre que l'organisation d'un tournoi sportif repose directement sur de graves violations des droits humains et que les stades eux-mêmes aient pu être construits grâce à l'exploitation, la maltraitance et même la mort de milliers de travailleurs. Je ne vois pas comment on peut tolérer une telle chose!

C'est la raison pour laquelle nous accueillons également toutes les demandes de la proposition de résolution qui visent davantage de garanties pour assurer les droits des travailleurs mobilisés pour l'hébergement d'événements sportifs internationaux comme la Coupe du monde. Mais là où le bât blesse, c'est que, malgré les enquêtes et injonctions de la communauté internationale, et même si on a déjà encouragé maintes fois le Qatar à mener des réformes en matière de respect des droits humains et des droits des travailleurs, il semble – et là je suis en désaccord avec les auteurs de la proposition de résolution – que ce que tout le monde redoutait va tout de même se produire, à savoir que les droits des travailleurs seront violés jusqu'à la veille de la Coupe du monde, à savoir que des milliers de travailleurs auront péri pour que le Qatar puisse accueillir

cette Coupe du monde.

Il semble également que les droits humains n'auront jamais été autant mis à mal puisque leur violation est en quelque sorte indirectement soutenue par tous les États participant à cette Coupe du monde, qui enverront leur délégation et leurs supporters dans ces stades et infrastructures érigés, en partie, sur des cadavres.

Je regrette – je n'ai pas voulu m'inviter dans le débat tout à l'heure pour que M. Ben Achour puisse terminer son intervention – mais je ne vois pas comment on peut se rendre au Qatar pour assister à un match en tant que représentant officiel, comme si ces milliers de morts n'existaient pas. Il nous reste six mois pour envoyer le message à la communauté internationale que notre pays ne peut en aucun cas fermer les yeux sur les agissements du Qatar en matière de droits humains et de droits des travailleurs.

Il faut évidemment que le message soit proportionné. Il existe une palette de mesures qui nous permettraient de montrer notre mécontentement sans trop mélanger politique et pratique sportive. Ce serait le cas, par exemple, en demandant à nos joueurs de porter une forme de message sur leur maillot, sur un brassard, en soutien à tous les travailleurs qui ont été exploités, aux familles de ceux qui ont péri et à tous ceux qui voient leurs droits fondamentaux violés au Qatar. Nous espérons que le gouvernement pourra entendre ces demandes.

Et nous, désolé, mais nous pensons aussi qu'il faut aller plus loin et recourir à la technique du boycott, à tout le moins un boycott diplomatique et politique. Aucune représentation belge ne doit se rendre officiellement à cet événement en fin d'année. Nous entendons que la décision n'a pas encore été prise, et nous appelons ce gouvernement à sérieusement envisager cette possibilité, à l'instar de ce que nous avons demandé dans l'amendement déposé en commission. Nous croyons que cette piste est une alternative viable qui nous permettra au moins de préserver notre crédibilité en matière, notamment, de droits humains au niveau international.

Voilà pour le bémol de cette proposition de résolution que, malgré tout, nous soutiendrons.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion est close.
De bespreking is gesloten.

* * * * *

Amendement déposé:
Ingediend amendement:
Demande/Verzoek 13(n)
• 22 – Annick Ponthier cs (2330/8)
* * * * *

L'amendement est réservé.
Het amendement wordt aangehouden.

Le vote sur l'amendement réservé et sur la proposition aura lieu ultérieurement.
De stemming over het aangehouden amendement en over het voorstel zal later plaatsvinden.

02 Proposition de résolution visant à améliorer le recrutement et le statut des pompiers volontaires (2417/1-4)

02 Voorstel van resolutie betreffende een betere rekrutering van brandweervrijwilligers en een verbetering van hun statuut (2417/1-4)

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Eric Thiébaud, Daniel Senesael, Hervé Rigot, Bert Moyaers, Melissa Depraetere, Anja Vanrobaeys, Sophie Thémont.

Discussion

Bespreking

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2417/4)**
De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2417/4)**

La discussion est ouverte.
De bespreking is geopend.

De rapporteurs, de heren Franky Demon, Jan Briers en Ortwin Depoortere, verwijzen naar het schriftelijk verslag.

02.01 **Éric Thiébaud** (PS): Monsieur le président, chers collègues, notre pays compte aujourd'hui 17 300 pompiers. On a pratiquement 10 900 volontaires et 7 000 pompiers professionnels. Ce sont des pompiers qui travaillent 24 heures sur 24, 7 jours sur 7. Ils viennent en aide à la population sur l'ensemble du territoire au départ d'un poste de l'une des 34 zones de secours ou du Service d'incendie et d'aide médicale urgente de la Région de Bruxelles-Capitale (SIAMU). C'est un métier, une vocation exercée dans des conditions très souvent difficiles et dangereuses.

Les tâches d'un pompier volontaire sont les mêmes que celles d'un pompier professionnel. La seule différence réside dans le fait que les volontaires ne travaillent pas à temps plein pour le corps des pompiers. Ces tâches sont évidemment essentielles. Il m'apparaissait donc indispensable que notre Assemblée se penche enfin en profondeur sur le corps des pompiers, qu'ils soient professionnels ou volontaires, et sur ses évolutions qui concernent, avec certes des particularités et des nuances, les trois Régions de notre pays. Or, comme les débats en commission l'ont rappelé, il y a vraiment urgence. Les zones rencontrent toute une série de difficultés notamment en termes de formation mais aussi pour attirer de nouvelles recrues. Oui, les vocations sont en berne. Globalement, le nombre de volontaires dans les zones de secours du pays a diminué de 8,2 %. En chiffres absolus, cela correspond pratiquement à 1 000 pompiers en moins dans notre pays.

S'il s'agit certes d'une profession exercée sur base volontaire, celle-ci exige une implication personnelle très importante, basée avant tout sur la passion, la solidarité et le don de soi au service de la société. Cette activité volontaire implique donc de lourdes questions relatives à l'équilibre entre la vie privée et la vie professionnelle mais aussi la nécessité de la sensibilisation des employeurs concernés. Pourtant, le rôle des volontaires est essentiel dans nos zones de secours et pour assurer que le nombre de pompiers pouvant intervenir en cas de sinistres et de catastrophes soit toujours suffisant sur l'ensemble du territoire.

Face à ce constat, nous avons déposé ce texte qui propose une approche proactive et des initiatives concrètes en concertation avec le secteur, les syndicats et l'ensemble des acteurs concernés. Il propose d'améliorer et de moderniser leur recrutement et leur statut afin qu'ils soient mieux adaptés et tiennent compte à la fois de leur profession principale et de leur vie privée, tout en assurant la qualité du service qu'ils rendent à la population.

Concrètement, notre proposition demande entre autres de raccourcir les délais d'engagement, d'impliquer davantage les zones de secours dans le recrutement et la formation, de favoriser des formations plus spécialisées et donc moins lourdes. Aujourd'hui, vous devez savoir qu'un pompier volontaire doit suivre une formation chaque samedi pendant trois années avant de pouvoir être actif sur le terrain. Il y a donc énormément de pompiers volontaires qui abandonnent au bout de quelques mois alors qu'ils pouvaient viser une carrière de pompier. En outre, nous proposons de mener une campagne d'information nationale sur le métier de pompier volontaire.

Notre volonté est de nous inscrire dans l'important travail qui est déjà lancé par la ministre mais aussi par les Communautés, et de renforcer cette dynamique en impliquant encore davantage notre assemblée afin de répondre au mieux aux demandes du terrain.

La ministre a mis sur pied quatre groupes de travail qui réunissent les réseaux, les syndicats et les volontaires, dans le but d'apporter des contributions concrètes. Ces groupes de travail ont débuté leurs travaux en mars et fourniront des résultats concrets cette année.

Ce texte soumis à notre assemblée plénière permet donc de contribuer à ces travaux et doit garantir notre implication par la suite.

Chers collègues, je conclurai en rappelant que l'État doit être garant de la protection des citoyens à tout moment. Face à cet objectif, les pompiers constituent un élément essentiel de cette mission de fonction publique.

Je me réjouis que ce texte ait été adopté à l'unanimité en commission. Je souhaite remercier une nouvelle fois l'ensemble de mes collègues pour leur soutien et leurs propositions constructives qui permettront de soutenir la ministre dans la recherche et l'adoption de solutions concrètes.

Je ne serai pas plus long car il est inutile de s'écouter parler à une tribune pendant des heures pour une proposition de résolution.

02.02 Franky Demon (CD&V): Mijnheer de voorzitter, voor CD&V is veiligheid een topprioriteit. De brandweer is een cruciale en onmisbare schakel in onze veiligheidsketen. We moeten daarom blijven inzetten op de versterking van al deze organisaties. Veel zones steunen in belangrijke mate op vrijwilligers, maar we stellen vast dat het voor hen steeds moeilijker wordt die te vinden. Het brandweerwerk is ook veranderd. De schaalvergroting vergt een professionelere aanpak. De inplanting van kazernes werd gecentraliseerd en complexere opdrachten vergen een grotere specialisatie van de brandweerlieden op het terrein. Dit heeft uiteraard ook gevolgen voor de vrijwillige brandweerlieden.

De voorliggende resolutie poogt met een aantal oplossingen te komen om de rekrutering van vrijwilligers en hun statuut te verbeteren. Zo werd de regering onder meer verzocht om het sociaal statuut bij te sturen om zo de rekrutering van vrijwilligers te bevorderen. Verder werd de regering aangespoord om te onderzoeken of brandweervrijwilligers zich specifiek zouden kunnen toeleggen op bepaalde taken, waardoor zij niet de gehele brandweeropleiding dienen te volgen. We vragen ook om een nationale informatiecampagne te voeren om mensen warm te maken voor de vrijwillige brandweer en de reguliere werkgevers te voorzien van de nodige informatie.

Zoals ik al in de commissie zei, kunnen we niet om de vaststelling heen dat het vrijwilligerswerk evolueert. Mensen hebben minder tijd en engageren zich vaak alleen maar voor korte en specifieke projecten. Vrijwilligers kiezen zelf de momenten waarop ze beschikbaar zijn en daar zullen we in de toekomst rekening mee moeten houden. Daarom steunen we de gedachtegang van deze resolutie, die erover wil waken dat het concept van brandweervrijwilliger mee evolueert met de huidige maatschappelijke tendensen.

Ik wil de indieners dan ook danken. Ook minister van Binnenlandse Zaken Verlinden zit ondertussen niet stil. Dat bleek heel duidelijk uit de gedachtewisseling die we naar aanleiding van deze resolutie met haar hebben gehad. Zo werd voor de paasvakantie reeds het koninklijk besluit inzake quick wins goedgekeurd, met daarin ook een aantal statutaire wijzigingen die de vrijwilligers absoluut ten goede komen.

De minister heeft ook nog een aantal werkgroepen in het leven geroepen, waarin er samen met alle betrokken actoren van het werkveld aan oplossingen wordt gewerkt. Op die manier wordt er reeds gewerkt aan voorstellen voor aanpassingen, verbeteringen en vereenvoudigingen van de aanwerving en de opleiding.

Daarnaast is er ook het project Vrijwilliger 2.0, dat verder zal worden getrokken door de FOD Binnenlandse Zaken. De minister heeft duidelijk aangegeven dat het haar bedoeling is om in het najaar tot akkoorden te komen, die snel in koninklijke besluiten zouden kunnen worden omgezet. De voorliggende resolutie is dan ook een mooie aanvulling op het reeds door de minister geleverde werk. Onze fractie zal deze tekst dan ook integraal goedkeuren.

02.03 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Monsieur le président, chers collègues, nous allons soutenir cette proposition de résolution qui vise à améliorer la situation des pompiers volontaires, dont les besoins sont criants et les conditions de travail très difficiles. Ils doivent être disponibles et réactifs lorsqu'on les appelle pour une intervention, alors qu'ils exercent une autre activité professionnelle - souvent à temps plein. L'activité de pompier volontaire doit être conciliée non seulement avec la vie de famille, mais également avec la profession principale du pompier, avec tous les conflits horaires, ainsi que les interventions du week-end, de nuit et de soirée que cela implique.

Les pompiers volontaires doivent se montrer efficaces sur le terrain et suivent donc exactement les mêmes formations que les pompiers professionnels - ce qui compromet également cet équilibre. De nombreux aspects doivent, par conséquent, être améliorés. Néanmoins, cette proposition de résolution ouvre pour nous le débat de fond, qui porte sur l'équilibre à trouver entre les statuts de pompier professionnel et volontaire dans notre pays.

La Belgique compte quelque 5 000 pompiers professionnels pour 12 000 pompiers volontaires. Un grand nombre de zones comportent ainsi plus de volontaires que de professionnels. Pourquoi ce déséquilibre? La raison en est assez simple et a été rappelée en commission. Il y fut indiqué que les pompiers professionnels coûtaient 34 millions d'euros contre 5 millions d'euros pour les volontaires. La raison pour laquelle le secteur n'est pas davantage professionnalisé est donc essentiellement budgétaire - ce que personne ne conteste, puisque cela fut rappelé au cours des débats. Je cite la ministre, qui nous a dit: "Il faut viser le maintien de volontaires dans des zones qui en comptent déjà beaucoup afin d'éviter une augmentation des coûts pour les pouvoirs locaux."

Cette plus grande professionnalisation est demandée par le terrain, syndicats et hiérarchie. Il faut de vraies équipes complètes de professionnels appuyées par des volontaires et non le contraire.

S'agissant du budget, comment payer pour plus de professionnels? Les finances des pouvoirs locaux sont dans le rouge. On sait qu'en Wallonie, le gouvernement a pris la décision de mettre à contribution les provinces dans ce financement. On sait aussi que depuis des années, le fédéral ne paie pas assez pour ses zones de secours. Il a d'ailleurs été condamné en 2021 à payer plus pour la zone de secours NAGE. Alors qu'on doit tendre vers une répartition de 50/50 entre le fédéral et les communes, on se rapproche plutôt d'une répartition 20/80.

Les citoyens et les pompiers sont les grands perdants dans cette histoire. Les gens se moquent de savoir si le fédéral, les provinces, les Régions ou les communes vont payer les pompiers, ils veulent que les moyens soient mis pour avoir un service correct dans le but d'assurer leur sécurité.

Je pense que les moyens existent. Quand on voit les milliards qu'on veut octroyer au budget de la Défense, je pense que quelques millions pourraient en être soustraits pour assurer la sécurité de nos concitoyens.

Pour nous, il s'agit d'une occasion manquée de régler ce problème et ce déséquilibre entre professionnels et volontaires. Même si nous soutenons ce texte, je tenais ici à apporter l'avis du terrain, ce que les syndicats et les pompiers nous ont demandé de vous dire dans cet hémicycle.

02.04 Tania De Jonge (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, collega's, niemand van ons kan de waarde en het belang van onze talrijke brandweervrijwilligers onderschatten. De collega's die lokaal actief zijn, weten dat maar al te goed. De aanwezigheid van de vrijwilligers in hun hulpverleningszones is heel belangrijk. De inzet van deze vrijwilligers is cruciaal, nodig en van onschatbare waarde. Daarover bestaat absoluut geen twijfel.

Er moet echter ook benadrukt worden dat onze hulpverleningszones een diverse samenstelling kennen wat betreft de verhouding tussen beroepsbrandweermannen en brandweervrijwilligers. Ongeacht of een brandweerpost gedeeltelijk of volledig uit beroepspersoneel bestaat, overal werkt men met vrijwilligers. Dat zijn mensen die in hun vrije tijd klaarstaan om inwoners te beschermen.

In de commissie hebben we gezien dat het aantal vrijwilligers gedaald is met 8,2 %. Dat heeft impact en verdient onze aandacht. Door de lage instroom van vrijwilligers komt een aantal zones heel zwaar onder druk te staan. We hebben dat ook bekeken per zone. Dat heeft verschillende redenen. Waar vroeger generaties van dezelfde familie, meestal van vader op zoon of dochter, brandweervrijwilliger werden, is dat vandaag niet echt meer het geval. De lange duur van de opleiding tot brandweerman en het feit dat de kandidaten daar ook vaak verlof voor moeten nemen werkt eveneens demotiverend. Velen haken gedurende de opleiding af. Het aantal opleidingsplaatsen schiet daarenboven tekort, dat is een vaststelling die wij hebben gedaan. Waar vrijwilligers vroeger bijna altijd permanent beschikbaar waren buiten hun werkuren, is de beschikbaarheid vandaag soms lager dan wat op het terrein wordt verwacht.

Er is vandaag ook een enorme *war for talent* aan de gang tussen de verschillende orde- en hulpdiensten.

Dit alles heeft ook een impact op de bijdrage van steden en gemeenten aan de hulpverleningszones, want elke zone wil een maximale beschermingsgraad van haar grondgebied. Dat maakt ook dat er een enorme variatie is in financiering. Er moet echt wel werk worden gemaakt van die 50/50-verhouding tussen de federale en de gemeentelijke bijdrage.

Dit brengt mij terug bij de resolutie, die zeker een positieve insteek heeft en aanstuurt op een aantal belangrijke elementen om een snellere maar ook bredere instroom van de vrijwilligers te bekomen. Wij stellen immers vast dat de opleiding echt wel moet worden hervormd. De minister zet in op sensibilisering. Dat is een heel goede zaak, wij hebben dat als positief ervaren in de gedachtewisseling.

Er moet natuurlijk echter nog meer ingezet worden op die communicatie. De doorstroming van de kadetten moet ook worden opgetrokken. In Wallonië ligt die hoger dan in Vlaanderen. Ik zal daarop later nog terugkomen in een mondelinge vraag. Wij kijken ook reikhalzend uit naar de resultaten van het project Vrijwilliger 2.0. Het moet dus nog een aantal versnellingen hoger, maar deze resolutie is echt wel een eerste aanmoediging vanuit het Parlement opdat de minister na het reces met initiatieven kan komen. De vrijwilligers zitten hier immers echt op te wachten. De gedachtewisseling heeft ons in elk geval verrijkt, want men wil stappen vooruit zetten.

Ik wil de collega's ook hartelijk danken voor dit initiatief. De Open Vld-fractie zal, net als in de commissie, deze resolutie volmondig steunen.

02.05 Bert Moyaers (Vooruit): Mijnheer de voorzitter, zorg voor een betere rekrutering van brandweervrijwilligers en verbeter hun statuut. Dat is in een zin samengevat waar deze resolutie over gaat. Het is al gezegd, we kunnen er niet omheen dat we kampen met een tekort aan brandweervrijwilligers. Zij oefenen een beroep op vrijwillige basis uit, maar dat vereist van hen wel een zeer vergaande persoonlijke betrokkenheid die bovenal is ingegeven door passie, solidariteit en zelfopoffering ten bate van de samenleving.

Het aantal vrijwilligers is in Vlaanderen sinds 2015 enorm gedaald. Er is een daling van meer dan 550 brandweervrijwilligers. De redenen daarvoor zijn al door verschillende collega's genoemd, maar de belangrijkste redenen zijn vooral de moeilijkheid om een balans te vinden tussen privéleven en beroepsleven, maar ook het tekort aan beschikbare opleidingsplaatsen, een logge en soms zeer weinig samenhangende procedure om te gaan werken, een gebrek aan informatie enzovoort.

Nochtans vervullen brandweervrijwilligers een zeer cruciale rol in onze hulpverleningszones. Ik denk dat de heer Thiébaud als eerste indiener de belangrijkste punten in deze resolutie al heeft aangehaald om voor een betere rekrutering en een verbetering van het statuut te zorgen.

Ik wil de voor ons belangrijkste punten nog eens opsommen. Het administratief statuut moet worden bijgestuurd om de rekrutering van brandweervrijwilligers te kunnen bevorderen. Er moet ook veel meer rekening worden gehouden met de behoeften van de hulpverleningszones zelf.

Het is ook heel belangrijk om na te gaan via welke ingrepen de rekruteringsproeven beter kunnen worden georganiseerd. We moeten ook de mogelijkheden onderzoeken of brandweervrijwilligers zich kunnen bezighouden met een welbepaalde functie, waarvoor de kandidaten niet de hele opleiding moeten volgen om ingeschakeld te kunnen worden. We zouden ook moeten kunnen achterhalen waarom een stage wordt verlengd of waarom een kandidaat uit eigen beweging opstapt om brandweervrijwilliger te kunnen worden.

Een ander punt in de resolutie dat we heel positief vinden, omdat we het bij de FOD Binnenlandse Zaken en de FOD Defensie ook zien, is dat men leerlingen van het vijfde en zesde middelbaar een nieuw vak kan geven dat specifiek op veiligheidsberoepen is gericht. Het beroep van brandweervrijwilliger heeft ook echt nood aan een nationale informatiecampagne. Er zijn heel wat lokale campagnes, maar ik denk dat een grote nationale campagne heel belangrijk is.

Ik heb het ook in de commissievergadering gezegd. Ik meen dat diversiteit hier een zeer belangrijke rol in speelt. Het is bijvoorbeeld niet gemakkelijk een vrouw als brandweervrijwilliger aan te werven. Die zijn er veel te weinig. Nochtans kan diversiteit een zeer grote toegevoegde waarde geven. Het moet zeker niet de bedoeling zijn quota in te voeren of afbreuk te doen aan de kwaliteitsvereisten. Ik meen dat het wel heel belangrijk is de diversiteit te bevorderen. Wat dat betreft, kunnen wij nog een tandje bijzetten.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion est close.
De bespreking is gesloten.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Le vote sur la proposition aura lieu ultérieurement.
De stemming over het voorstel zal later plaatsvinden.

03 Proposition de résolution relative aux maladies rares et aux médicaments orphelins (1750/1-5)

03 Voorstel van resolutie betreffende de zeldzame ziekten en weesgeneesmiddelen (1750/1-5)

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Kathleen Depoorter, Frieda Gijbels, Yoleen Van Camp.

La commission de la Santé et de l'Égalité des chances propose de rejeter cette proposition de résolution.
(1750/5)

De commissie voor Gezondheid en Gelijke kansen stelt voor dit voorstel van resolutie te verwerpen. **(1750/5)**

Conformément à l'article 88 du Règlement, l'assemblée plénière se prononcera sur cette proposition de rejet après avoir entendu le rapporteur et, éventuellement, les auteurs.

Overeenkomstig artikel 88 van het Reglement spreekt de plenaire vergadering zich uit over dit voorstel tot verwerping, na de rapporteur en eventueel de indieners te hebben gehoord.

Les rapporteurs, Mme Vanpeborgh et Mme Hennuy, s'en réfèrent à leur rapport écrit.

03.01 Kathleen Depoorter (N-VA): Mijnheer de voorzitter, collega's, artikel 88 is zowat een tweede zit voor een wetsvoorstel dat al anderhalf jaar hangende is. Er zijn heel veel consultaties gebeurd en heel veel adviezen gevraagd. Er waren positieve adviezen, die tot de conclusie kwamen dat een voorstel van resolutie over weesgeneesmiddelen en weesziekten voor de meer dan 500.000 patiënten in ons land die met meer dan 7.000 weesziekten worden geconfronteerd echt wel nodig was.

Dat voorstel van resolutie heeft volgens de sprekers in de commissie een debatje uitgelokt. Een debatje als einddoel, daar gaan wij natuurlijk niet mee akkoord. Het einddoel van een voorstel van resolutie moet zijn dat de regering effectief aan de slag gaat met de bevindingen en verzoeken die door een commissie worden geformuleerd, die dan effectief vorm krijgen. Ik heb alle mogelijke excuses gehoord om toch maar niet te moeten stemmen voor dat voorstel van resolutie.

Collega's, ik heb in de commissie al gezegd dat ik dat bijzonder pijnlijk vind voor al die patiënten. Wij hebben uiteraard allemaal onze politieke kleur, wij hebben allemaal onze ideologie en onze partij, maar als wij die grenzen in een apolitiek debat als dit al niet kunnen overstijgen, als wij niet echt kunnen meedenken over wat die patiënten echt nodig hebben en hoe wij daaraan kunnen meewerken, dan is dit een gemiste kans.

Ik hoorde een aantal van de collega's zeggen dat het niet concreet genoeg is. Er zijn nochtans heel concrete acties in opgenomen. Andere collega's zeiden dat ze er al aan werken. Ja, er wordt aan 4 van de 6.000 weesziekten gewerkt. Collega's, nu ik al uw betogen nog eens gelezen heb, moet ik zeggen dat u zich hebt vergist. U hebt tegengestemd. Vandaag, waarschijnlijk heel toevallig, las ik in de *Artsenkrant*, een tijdschrift dat ik heel nauwlettend volg, dat er op 2 juni 2022 om 14.20 uur een persbericht van onze minister de wereld in werd gestuurd. Collega's, het is wel effectief in tweede zit, maar u hebt allemaal de toestemming van de minister om gewoon voor deze resolutie te stemmen. Voilà.

Wat zegt de minister? Ik zal eerst verzoek 10 van mijn voorstel van resolutie voorlezen. Verzoek 10 luidt: "dringend onderzoek te doen naar een ander, beter, sneller toegangsbeleid tot de weesgeneesmiddelen voor

onze patiënten, en daarbij rekening te houden met een Pay for Performance-programma, en uit te werken hoe wij een snelle en voorwaardelijke toelating voor terugbetaling van innovatieve therapieën voor weesziekten kunnen krijgen."

Dat is verzoek nummer 10. In het persbericht staat dat Vandenbroucke een *fast access*-procedure zal invoeren voor alle vergunde geneesmiddelen die een terugbetalingsaanvraag indienen. Voor weesgeneesmiddelen die een therapeutische meerwaarde claimen, kan de aanvraag al ingediend worden na een gunstig advies van het Europees Geneesmiddelenbureau. Zij hoeven dus niet te wachten op de tijdrovende CTG-procedure van 180 dagen.

Collega's, het is dus beklonken. U bent voorstander, wij eveneens. Ik nodig u met zijn allen uit om de partijpolitiek in het belang van onze patiënten heel even opzij te zetten en op het juiste stemknopje te drukken. Het gaat om patiënten die tegenwoordig in moeilijkheden zitten door te trage diagnoses, te weinig deling van kennis of doordat ze geen zorgtraject hebben. Sommige patiënten moeten uren rijden om een arts met voldoende kennis te vinden om hen te helpen. Dure medicatie krijgen ze niet terugbetaald. Ouders moeten therapieën voorschieten die niet terugbetaald worden, bijvoorbeeld kinesitherapie. In een register wordt voortaan verplicht geregistreerd welke weesziekten zich in ons land voordoen, waar die patiënten wonen en welke hun noden zijn. Ik ben ervan overtuigd dat al die patiënten u dankbaar zullen zijn.

Voorzitter: Eliane Tillieux, voorzitter.

Président: Eliane Tillieux, présidente.

La **présidente**: Plus personne ne peut prendre la parole.
Geen andere spreker mag het woord nemen.

Le vote sur la proposition de rejet de cette proposition de résolution aura lieu ultérieurement.
De stemming over het voorstel tot verwerping van dit voorstel van resolutie zal later plaatsvinden.

04 Proposition de loi modifiant la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 en ce qui concerne l'indemnisation des victimes de l'amiante (187/1-6)

04 Wetsvoorstel houdende wijziging van de programmawet (I) van 27 december 2006 wat de schadeloosstelling voor asbestslachtoffers betreft (187/1-6)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Valerie Van Peel.

La commission des Affaires sociales, de l'Emploi et des Pensions propose de rejeter cette proposition de loi. **(187/6)**

De commissie voor Sociale Zaken, Werk en Pensioenen stelt voor dit wetsvoorstel te verwerpen. **(187/6)**

Conformément à l'article 88 du Règlement, l'assemblée plénière se prononcera sur cette proposition de rejet après avoir entendu le rapporteur et, éventuellement, l'auteur.

Overeenkomstig artikel 88 van het Reglement spreekt de plenaire vergadering zich uit over dit voorstel tot verwerping, na de rapporteur en eventueel de indiener te hebben gehoord.

04.01 Hans Verreyt, rapporteur: Mevrouw de voorzitter, meestal vind ik het uitbrengen van een verslag slechts een noodzakelijke formaliteit, maar voor dit wetsvoorstel van mevrouw Van Peel is het niet slechts een formaliteit. Dat heeft niks te maken met de indiener, maar alles met de inhoud van dit voorstel.

Dit wetsvoorstel poogde de wet rond de schadeloosstelling voor de asbestslachtoffers aan te passen. Zowat iedereen in dit halfroond beseft het gevaar van asbest en het besef is niet nieuw en gaat over partijgrenzen heen. Dat bewijst het feit dat dit voorstel en gelijkaardige voorstellen in het verleden ook al werden ingediend. Zowat alle partijen beleden hun steun voor die voorstellen, toch minstens mondeling.

De indiener wees er in haar inleiding op hoelang het in België, het asbestland bij uitstek, geduurd heeft voor een verbod werd uitgesproken op het gebruik van asbest. Dit was in 1998. Ze wees er ook op hoe de eerste voorstellen voor het oprichten van het Asbestfonds er vanaf 2002 kwamen. Het werd uiteindelijk opgericht in

december 2006.

Het Asbestfonds regelt de schadeloosstelling voor alle asbestslachtoffers voor asbestgerelateerde gezondheidsproblemen, zowel de werknemers uit de asbestindustrie als de milieu- of omgevingslachtoffers. Verschillende uiteenzettingen tijdens de commissie wezen ook op de schandalige financiering van dit Asbestfonds, waarbij iedere werkgever 0,01 % van de loonmassa afdraagt aan dit fonds. Eenzelfde regeling geldt zowel voor Eternit, vandaag Etex, als bijvoorbeeld voor de kapper van Staden of de bakker in Aarlen, die nog nooit van asbest gehoord heeft, laat staan van dichtbij gezien heeft. In tegenstelling tot bijvoorbeeld Frankrijk of Nederland, waar het principe van de vervuiler betaalt ook voor dit dossier geldt.

Naast de schandalige financiering van dit fonds is er nog een tweede merkwaardigheid in onze wetgeving, namelijk de ingebouwde immuniteit voor de asbestbedrijven. Iedereen die een beroep doet op het Asbestfonds ziet af van enige rechtsvordering tegen de toenmalige asbestbedrijven.

Een van de doelstellingen van het wetsvoorstel was dan ook het opheffen van die burgerrechtelijke immuniteit. De slachtoffers of hun nabestaanden moeten altijd de mogelijkheid krijgen een vordering in te stellen, om een integrale schadeloosstelling te verkrijgen, ook al ontvingen zij reeds een vergoeding via het Asbestfonds.

Mevrouw Van Peel bracht in de commissie ook de moedige strijd in herinnering van de familie Jonckheere, burens van de Eternitfabriek in Kapelle-op-den-Bos.

Na het ontvangen van de nodige adviezen ging de commissie door met de verschillende uiteenzettingen. Ikzelf wees op de verschillende plaatsen, behalve het bekende Kapelle-op-den-Bos, waar asbest in het verleden werd gebruikt, geproduceerd, bewerkt of gestort. Ook de verpletterende verantwoordelijkheid van de overheid kan niet worden ontkend. Al te lang bleef zij het gebruik van asbest niet enkel gedogen, maar zelfs promoten. Het compromis van 2006, waarin de oprichting van een asbestfonds werd gekoppeld aan immuniteit voor de asbestbedrijven, was een slecht compromis.

Het Vlaams Belang bevestigde in zijn uiteenzetting dat de partij het voorliggende voorstel zou steunen.

Ook kwam er steun uit de hoek van de PTB. Mevrouw Moscufo vond het geen perfect voorstel, maar wel waardevol genoeg om te ondersteunen. Ook de financiering van het fonds was voor haar een doorn in het oog.

Bij de meerderheidspartijen lag een en ander moeilijker. Zij probeerden vooral de vis te verdrinken in een bad van bijkomende adviezen, hoorzittingen, evaluaties en mooie woorden.

Mevrouw Cornet deelde de bezorgdheid en wees erop dat inderdaad veel te lang het milieu en de gezondheid op het spel werden gezet voor economisch profijt. Haar partij wil de zaak echter eerst nader uitdiepen en stemde tegen.

Mevrouw Lanjri van de CD&V tapte uit een ander vaatje en wees vooral op de mogelijke juridische moeilijkheden waarmee de slachtoffers zouden kunnen worden geconfronteerd. Zij vroeg een nieuwe studie van Fedris.

Mevrouw De Jonge van Open Vld noemde het een pijnlijke zaak en riep op om de emoties niet de bovenhand te laten halen. Zij vreesde dat de slachtoffers met de aanpassing meer te verliezen dan te winnen zouden hebben.

Ook mevrouw Vanrobaeys van Vooruit en mevrouw Bonaventure van de PS, alsook mevrouw Reuter van de MR, vreesden dat met het wetsvoorstel naar de toestand van vóór 2007 zou worden teruggekeerd, wat trouwens met klem werd tegengesproken door de voorstanders.

Mevrouw Fonck gaf, ten slotte, een erg uitgebreide uiteenzetting, ook om haar amendement te verdedigen over de aanpassingen van de lijst van vergoedbare aandoeningen als gevolg van blootstelling aan asbest. Het amendement kwam toen niet ter stemming, maar is ondertussen op een andere manier toch goedgekeurd. Zij sprak voorts wel haar steun uit aan het voorstel.

Dit voorstel heeft de stemming in de commissie dus niet overleefd. Wat de plenaire vergadering daarover denkt, komen we zo meteen te weten.

04.02 Valerie Van Peel (N-VA): Mevrouw de voorzitter, collega's, de inhoud is daarnet door mijn collega geschetst, maar de inhoud is het probleem niet, want die is erg duidelijk. Dit wetsvoorstel, dat ik al voor de derde keer verkocht probeer te krijgen aan sommige collega's, gaat zeer duidelijk over het afschaffen van een schandalige beschermingsmaatregel voor de asbestindustrie.

Die beschermingsmaatregel heeft het levenslicht gezien na veel gelobby bij de regering-Verhofstadt. De familie Emsens, niet onbekend bij een aantal Kamerleden, heeft daar een grote rol in gespeeld. Ik heb daarstraks een aantal collega's het principe 'de vervuiler betaalt' zeker zes keer horen zeggen in dit Parlement. Wel, de grootste vervuiler ooit, met de meeste dodelijke slachtoffers, in heel Europa, India, de rest van de wereld, maar vooral in ons land, dat is Eternit en de asbestindustrie. Die hebben in ons land nog geen eurocent betaald.

Ik ga niet dieper in op de inhoud van het dossier. We willen een politieke wantoestand rechtzetten. Men heeft asbestslachtoffers smeergeld gegeven in ruil voor afstand van hun juridische en morele rechten. Dat is hier de kwestie. Ik ben ervan overtuigd dat iedereen hier dat goed beseft. De non-argumenten over dit voorstel die ik in het debat voor de zoveelste keer heb moeten aanhoren, zijn stuk voor stuk zo eenvoudig te weerleggen. Dat is ronduit beschamend.

Ik vraag niet eens de stemming over dit voorstel, zo naïef ben ik na de vorige keer niet meer. Als zelfs de aanwezigheid van Eric Jonckheere, die zijn beide ouders en twee broers heeft verloren en die zelf ook al ziek is, net als zijn nog in leven zijnde broer, jullie niet kan overtuigen om de resolutie goed te keuren, dan maak ik mij geen illusies over de inhoud.

Er ligt vandaag voor of er nog parlementsleden in de zaal zijn die iets van hun job willen maken. Wat voorligt is de relevantie van dit Parlement. Als wij namelijk niet in staat zijn gewoon te stemmen zoals we het voelen over een dossier waarvan niets in het regeerakkoord staat, kunnen we die *boîte* hier beter afschaffen.

Wat hier vandaag voorligt, is dus welk soort parlements lid jullie vandaag allemaal willen zijn. Ik weet heel goed wat mijn keuze zal zijn.

La **présidente**: Plus personne ne peut prendre la parole.
Geen andere spreker mag het woord nemen.

Le vote sur la proposition de rejet de cette proposition de loi aura lieu ultérieurement.
De stemming over het voorstel tot verwerping van dit wetsvoorstel zal later plaatsvinden.

05 Demande d'urgence émanant du gouvernement

05 Urgentieverzoek van de regering

Le gouvernement a demandé l'urgence conformément à l'article 51 du Règlement lors du dépôt du projet de loi portant des dispositions budgétaires en matière de santé, n° 2721/1.

De regering heeft de urgentieverklaring gevraagd met toepassing van artikel 51 van het Reglement, bij de indiening van het wetsontwerp houdende budgettaire bepalingen inzake gezondheid, nr. 2721/1.

Je passe la parole au gouvernement pour développer la demande d'urgence.
Ik geef het woord aan de regering om de vraag tot urgentieverklaring toe te lichten.

05.01 David Clarinval, ministre: Madame la présidente, je vous confirme que le gouvernement demande l'urgence sur le projet de loi du ministre Vandenbroucke n° 2721 portant des dispositions budgétaires en matière de santé.

Compte tenu du taux d'inflation élevé et du fait que le système d'indexation dans le secteur de la santé ne réagit qu'avec retard, le projet vise à accorder un paiement unique supplémentaire de 207 millions d'euros aux prestataires de soins et du secteur de la santé dont les honoraires sont liés à l'indice de santé. Le paiement supplémentaire est limité à la période du 1er juin 2022 au 31 décembre 2022 pour les secteurs ayant une

convention en cours ou pour qu'ils puissent recevoir une avance sur leur indice en 2023, ce qui nécessite, madame la présidente, l'adoption en urgence du projet de loi.

La **présidente**: Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.
Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.

*L'urgence est adoptée par assis et levé.
De urgentie wordt aangenomen bij zitten en opstaan.*

06 Prise en considération de propositions

06 Inoverwegingneming van voorstellen

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considère la prise en considération de ces propositions comme acquise. Je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement. (art. 75, n° 5, Rgt)

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik de inoverwegingneming van deze voorstellen als aangenomen. Overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden. (art. 75, nr. 5, Rgt)

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus wordt besloten.

Naamstemmingen

Votes nominatifs

07 Amendement réservé à la proposition de résolution visant à condamner les violations des droits humains à Hong Kong (nouvel intitulé) (1524/1-5)

07 Aangehouden amendement op het voorstel van resolutie tot veroordeling van de mensenrechtenschendingen in Hong Kong (nieuw opschrift) (1524/1-5)

Vote sur l'amendement n° 43 de Annick Ponthier cs tendant à insérer une demande 13(n). **(1524/5)**

Stemming over amendement nr. 43 van Annick Ponthier cs tot invoeging van een verzoek 13(n). **(1524/5)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 1)		
Ja	17	Oui
Nee	117	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	134	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

08 Proposition de résolution visant à condamner les violations des droits humains à Hong Kong (nouvel intitulé) (1524/4)

08 Voorstel van resolutie tot veroordeling van de mensenrechtenschendingen in Hong Kong (nieuw opschrift) (1524/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 2)</i>		
Ja	106	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	27	Abstentions
Totaal	133	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné connaissance au gouvernement. **(1524/6)**

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. **(1524/6)**

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

09 Proposition de résolution relative à la crise humanitaire et sécuritaire en Afghanistan (2265/4)

09 Voorstel van resolutie betreffende de humanitaire crisis en veiligheids crisis in Afghanistan (2265/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 3)</i>		
Ja	87	Oui
Nee	37	Non
Onthoudingen	10	Abstentions
Totaal	134	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné connaissance au gouvernement. **(2265/5)**

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. **(2265/5)**

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

10 Projet de loi modifiant l'article 2/1 de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs (2647/1)

10 Wetsontwerp tot wijziging van artikel 2/1 van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders (2647/1)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 4)</i>			
Ja	125		Oui
Nee	0		Non
Onthoudingen	10	Abstentions	
Totaal	135		Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(2647/4)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(2647/4)**

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

11 Proposition de résolution relative à la mise en place d'un accompagnement psychosocial adéquat des militaires en fin de mission et au rôle du sas d'adaptation dans cet accompagnement (2131/5)

11 Voorstel van resolutie betreffende het uitbouwen van een adequate psychosociale begeleiding van militairen op het einde van hun missie en de rol van het adaptatiesas in die begeleiding (nieuw opschrift) (2131/5)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 5)</i>			
Ja	135		Oui
Nee	0		Non
Onthoudingen	0	Abstentions	
Totaal	135		Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné connaissance au gouvernement. **(2131/6)**

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. **(2131/6)**

12 Proposition de rejet par la commission des Affaires sociales, de l'Emploi et des Pensions de la proposition de résolution relative à la fraude au détachement (997/1-2)

12 Voorstel tot verwerping door de commissie voor Sociale Zaken, Werk en Pensioenen van het voorstel van resolutie betreffende de detacheringsfraude (997/1-2)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

<i>(Stemming/vote 6)</i>			
Oui	97		Ja
Non	17		Nee
Abstentions	21	Onthoudingen	
Total	135	Totaal	

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de rejet. La proposition de résolution n° 997/1 est donc rejetée.

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel tot verwerping aan. Het voorstel van resolutie nr. 997/1 is dus verworpen.

Raison d'abstention? *(Non)*

Reden van onthouding? *(Nee)*

13 Proposition de rejet par la commission de la Mobilité, des Entreprises publiques et des Institutions fédérales de la proposition de résolution visant à éviter l'isolement social et socioéconomique du Limbourg et des régions environnantes dans un contexte international plus large (2511/1-2)

13 Voorstel tot verwerping door de commissie voor Mobiliteit, Overheidsbedrijven en Federale Instellingen van het voorstel van resolutie betreffende het vermijden van een maatschappelijke en sociaaleconomische isolatie van Limburg en zijn achterliggende regio's in een ruimere internationale context (2511/1-2)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

<i>(Stemming/vote 7)</i>			
Oui	87		Ja
Non	27		Nee
Abstentions	21	Onthoudingen	
Total	135	Totaal	

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de rejet. La proposition de résolution n° 2511/1 est donc rejetée.

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel tot verwerping aan. Het voorstel van resolutie nr. 2511/1 is dus verworpen.

Raison d'abstention? *(Non)*

Reden van onthouding? *(Nee)*

14 Amendements et article réservés de la proposition de loi modifiant la loi du 5 juillet 1994 relative au sang et aux dérivés du sang d'origine humaine en ce qui concerne les critères d'exclusion au don de sang (2423/1-6)

14 Aangehouden amendementen en artikel van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 5 juli 1994 betreffende bloed en bloedderivaten van menselijke oorsprong wat betreft de uitsluitingscriteria inzake bloeddonaatie (2423/1-6)

Vote sur l'amendement n° 5 de Sophie Rohonyi cs à l'article 2. **(2423/6)**

Stemming over amendement nr. 5 van Sophie Rohonyi cs op artikel 2. **(2423/6)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 8)</i>		
Ja	12	Oui
Nee	123	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	135	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 2 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 2 aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 6 de Frieda Gijbels cs tendant à insérer un article 2/1(n). **(2423/6)**
Stemming over amendement nr. 6 van Frieda Gijbels cs tot invoeging van een artikel 2/1(n). **(2423/6)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 9)</i>		
Ja	22	Oui
Nee	87	Non
Onthoudingen	27	Abstentions
Totaal	136	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 7 de Frieda Gijbels cs tendant à insérer un article 2/2(n). **(2423/6)**
Stemming over amendement nr. 7 van Frieda Gijbels cs tot invoeging van een artikel 2/2(n). **(2423/6)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 10)</i>		
Ja	49	Oui
Nee	81	Non
Onthoudingen	6	Abstentions
Totaal	136	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

15 Ensemble de la proposition de loi modifiant la loi du 5 juillet 1994 relative au sang et aux dérivés du sang d'origine humaine en ce qui concerne les critères d'exclusion au don de sang (2423/1)

15 Geheel van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 5 juli 1994 betreffende bloed en bloederivaten van menselijke oorsprong wat betreft de uitsluitingscriteria inzake bloeddonoratie (2423/1)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 11)</i>		
Ja	96	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	39	Abstentions
Totaal	135	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la sanction royale. **(2423/7)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(2423/7)**

Reden van onthouding? *(Nee)*

Raison d'abstention? *(Non)*

16 **Projet de loi portant assentiment aux actes internationaux suivants: 1) l'Accord entre le Royaume de Belgique et les États-Unis d'Amérique relatif au précontrôle dans le domaine du transport aérien, et 2) l'Accord entre le Royaume de Belgique et les États-Unis d'Amérique sur la sûreté de l'aviation civile pour les opérations de précontrôle à Bruxelles-National, faits à Bruxelles le 28 septembre 2020 (2621/1)**

16 **Wetsontwerp houdende instemming met de volgende internationale akten: 1) de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika inzake preclearance in de luchtvaart, en 2) de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika over beveiliging in de burgerluchtvaart voor preclearance-operaties in Brussel-Nationaal, gedaan te Brussel op 28 september 2020 (2621/1)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 12)</i>		
Ja	125	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	10	Abstentions
Totaal	135	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(2621/4)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(2621/4)**

Reden van onthouding? *(Nee)*

Raison d'abstention? *(Non)*

17 **Projet de loi portant assentiment au Protocole n° 16 à la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, fait à Strasbourg le 2 octobre 2013 (2631/1)**

17 **Wetsontwerp houdende instemming met het Protocol nr. 16 bij het Verdrag ter bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, gedaan te Straatsburg op 2 oktober 2013 (2631/1)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 13)</i>		
Ja	97	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	39	Abstentions
Totaal	136	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(2631/4)**
 Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.
(2631/4)

Reden van onthouding? *(Nee)*

Raison d'abstention? *(Non)*

18 Aangehouden amendement op het voorstel van resolutie betreffende de criteria voor toewijzing van internationale sportevenementen aan landen, in het bijzonder met betrekking tot arbeids- en mensenrechten (2330/1-8)

18 Amendement réservé à la proposition de résolution relative aux critères d'attribution des événements sportifs internationaux aux pays, en particulier par rapport aux droits du travail et aux droits humains (2330/1-8)

Stemming over amendement nr. 22 van Annick Ponthier cs tot invoeging van een verzoek 13(n). **(2330/8)**

Vote sur l'amendement n° 22 de Annick Ponthier cs tendant à insérer une demande 13(n). **(2330/8)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 14)</i>		
Ja	39	Oui
Nee	96	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	135	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.
 En conséquence, l'amendement est rejeté.

19 Voorstel van resolutie betreffende de criteria voor toewijzing van internationale sportevenementen aan landen, in het bijzonder met betrekking tot arbeids- en mensenrechten (2330/7)

19 Proposition de résolution relative aux critères d'attribution des événements sportifs internationaux aux pays, en particulier par rapport aux droits du travail et aux droits humains (2330/7)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 15)</i>		
Ja	95	Oui
Nee	21	Non
Onthoudingen	18	Abstentions
Totaal	134	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht.
(2330/9)

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné connaissance au gouvernement. **(2330/9)**

Reden van onthouding? *(Nee)*

Raison d'abstention? *(Non)*

20 Voorstel van resolutie betreffende een betere rekrutering van brandweervrijwilligers en een verbetering van hun statuut (2417/4)

20 Proposition de résolution visant à améliorer le recrutement et le statut des pompiers volontaires (2417/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 16)</i>			
Ja	136		Oui
Nee	0		Non
Onthoudingen	0		Abstentions
Totaal	136		Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. **(2417/5)**

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné connaissance au gouvernement. **(2417/5)**

21 Proposition de rejet par la commission de la Santé et de l'Égalité des chances de la proposition de résolution relative aux maladies rares et aux médicaments orphelins (1750/1-5)

21 Voorstel tot verwerping door de commissie voor Gezondheid en Gelijke kansen van het voorstel van resolutie betreffende de zeldzame ziekten en weesgeneesmiddelen (1750/1-5)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

<i>(Stemming/vote 17)</i>			
Oui	81		Ja
Non	55		Nee
Abstentions	0		Onthoudingen
Total	136		Totaal

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de rejet. La proposition de résolution n° 1750/1 est donc rejetée.

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel tot verwerping aan. Het voorstel van resolutie nr. 1750/1 is dus verworpen.

22 Proposition de rejet par la commission des Affaires sociales, de l'Emploi et des Pensions de la proposition de loi modifiant la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 en ce qui concerne l'indemnisation des victimes de l'amiante (187/1-6)

22 Voorstel tot verwerping door de commissie voor Sociale Zaken, Werk en Pensioenen van het wetsvoorstel houdende wijziging van de programmawet (I) van 27 december 2006 wat de schadeloosstelling voor asbestslachtoffers betreft (187/1-6)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 18)</i>		
Ja	72	Oui
Nee	58	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	131	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de rejet. La proposition de loi n° 187/1 est donc rejetée. Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel tot verwerping aan. Het wetsvoorstel nr. 187/1 is dus verworpen.

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

23 Adoption de l'ordre du jour

23 Goedkeuring van de agenda

Nous devons procéder à l'approbation de l'ordre du jour de la séance de la semaine prochaine.

Wij moeten overgaan tot de goedkeuring van de agenda voor de vergadering van volgende week.

À la demande du ministre de l'Économie et du Travail, je vous propose de reporter la discussion des projets de loi suivants à la séance plénière du 16 juin 2022:

Op verzoek van de minister van Economie en Werk, stel ik u voor de bespreking van volgende wetsontwerpen te verdagen naar de plenaire vergadering van 16 juni 2022:

- le projet de loi portant dispositions diverses urgentes relatives à la lutte contre le blanchiment de capitaux, n°s 2669/1 à 6 (point 8 de l'ordre du jour);
- het wetsontwerp houdende dringende diverse bepalingen inzake de strijd tegen het witwassen van geld, nrs 2669/1 tot 6 (punt 8 van de agenda);

- le projet de loi transposant la directive (UE) 2019/790 du Parlement européen et du Conseil du 17 avril 2019 sur le droit d'auteur et les droits voisins dans le marché unique numérique et modifiant les directives 96/9/CE et 2001/29/CE, n°s 2608/1 à 5 (point 9 de l'ordre du jour).

- het wetsontwerp tot omzetting van Richtlijn (EU) 2019/790 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 inzake auteursrechten en naburige rechten in de digitale eengemaakte markt en tot wijziging van Richtlijnen 96/9/EG en 2001/29/EG, nrs 2608/1 tot 5 (punt 9 van de agenda).

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 9 juin 2022 à 14 h 15.

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 9 juni 2022 om 14.15 uur.

La séance est levée à 22 h 14.

De vergadering wordt gesloten om 22.14 uur.

*L'annexe est reprise dans une brochure séparée,
portant le numéro CRIV 55 PLEN 184 annexe.*

*De bijlage is opgenomen in een aparte brochure
met nummer CRIV 55 PLEN 184 bijlage.*

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS**DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN**

Vote nominatif - Naamstemming: 001

Oui	017	Ja
-----	-----	----

Bury Katleen, Creyelman Steven, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Non	117	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Donné Joy, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilson Nathalie, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 002

Oui	106	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Donné Joy, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilson Nathalie, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Metsu Koen, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter

Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Thémont Sophie, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	027	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Boukili Nabil, Bury Katleen, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, Daems Greet, Depoortere Ortwin, De Vuyst Steven, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Hedeboom Raoul, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Vote nominatif - Naamstemming: 003

Oui	087	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Bacquelaire Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depaetere Melissa, De Smet François, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Thémont Sophie, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Zanchetta Laurence

Non	037	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Creyelman Steven, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Donné Joy, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Abstentions	010	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Boukili Nabil, Colebunders Gaby, Daems Greet, De Vuyst Steven, Hedeboom Raoul, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Vote nominatif - Naamstemming: 004

Oui	125	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Donné Joy, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Metsu Koen, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	010	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Boukili Nabil, Colebunders Gaby, Daems Greet, De Vuyst Steven, Hedebouw Raoul, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Vote nominatif - Naamstemming: 005

Oui	135	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Donné Joy, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino,

Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 006

Oui	097	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Liekens Goedele, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Zanchetta Laurence

Non	017	Nee
-----	-----	-----

Bury Katleen, Creyelman Steven, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Abstentions	021	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Anseeuw Björn, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Donné Joy, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Loones Sander, Metsu Koen, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 007

Oui	087	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Smet François, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jadin

Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Liekens Goedele, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Zanchetta Laurence

Non	027	Nee
-----	-----	-----

Boukili Nabil, Bury Katleen, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, Daems Greet, Depoortere Ortwin, De Vuyst Steven, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Hedebouw Raoul, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Abstentions	021	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Anseeuw Björn, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Donné Joy, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Loones Sander, Metsu Koen, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donck Wim, Van Peel Valerie, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 008

Oui	012	Ja
-----	-----	----

Boukili Nabil, Colebunders Gaby, Daems Greet, De Smet François, De Vuyst Steven, Hedebouw Raoul, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Rohonyi Sophie, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Non	123	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquellaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Donné Joy, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Metsu Koen, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donck Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 009

Oui	022	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Loones Sander, Metsu Koen, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Wollants Bert

Non	087	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bombed Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Smet François, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Zanchetta Laurence

Abstentions	027	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Boukili Nabil, Bury Katleen, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, Daems Greet, Depoortere Ortwin, De Vuyst Steven, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Hedebouw Raoul, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Vote nominatif - Naamstemming: 010

Oui	049	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Boukili Nabil, Bury Katleen, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, Daems Greet, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedebouw Raoul, Houtmeyers Katrien, Loones Sander, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Non	081	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Marghem Marie-Christine, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Zanchetta Laurence

Abstentions	006	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Dallemagne Georges, De Smet François, Fonck Catherine, Matz Vanessa, Prévot Maxime, Rohonyi Sophie

Vote nominatif - Naamstemming: 011

Oui	096	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Dedeker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	039	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Anseeuw Björn, Bury Kathleen, Creyelman Steven, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Smet François, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 012

Oui	125	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Donné Joy, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Metsu Koen, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	010	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Boukili Nabil, Colebunders Gaby, Daems Greet, De Vuyst Steven, Hedebouw Raoul, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Vote nominatif - Naamstemming: 013

Oui	097	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	039	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Creyelman Steven, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 014

Oui	039	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Creyelman Steven, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Non	096	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, Dierick Leen, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Zanchetta Laurence

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 015

Oui	095	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De

Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Zanchetta Laurence

Non	021	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Loones Sander, Metsu Koen, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Wollants Bert

Abstentions	018	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Bury Katleen, Creyelman Steven, Dedecker Jean-Marie, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Vote nominatif - Naamstemming: 016

Oui	136	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Donné Joy, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 017

Oui	081	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Liekens Goedele, Marghem Marie-Christine, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Zanchetta Laurence

Non	055	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Boukili Nabil, Bury Katleen, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, Daems Greet, Dallemagne Georges, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Smet François, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Donné Joy, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedeboom Raoul, Houtmeyers Katrien, Loones Sander, Matz Vanessa, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Raskin Wouter, Ravys Kurt, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 018

Oui	072	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Ducarme Denis, Flahaut André, Gabriëls Katja, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Leoni Leslie, Leysen Christian, Liekens Goedele, Marghem Marie-Christine, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhelst Kathleen, Vicaire Albert, Zanchetta Laurence

Non	058	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Beke Wouter, Boukili Nabil, Bury Katleen, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, Daems Greet, Dallemagne Georges, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Smet François, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Donné Joy, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedebouw Raoul, Houtmeyers Katrien, Lanjri Nahima, Loones Sander, Matz Vanessa, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions	001	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Van Hoof Els